

Groen Grensland – Grünes Grenzland e.V.
p.a. Goethestr. 20, D–41372 Niederkrüchten–Elmpt
GroenGrensland@gmail.com

Aan het districtsbestuur van Düsseldorf
Afdeling 32
Postfach 300865
40408 Düsseldorf
Dez32.Regionalplanung@brd.nrw.de

18. Wijziging van het regioplan Düsseldorf (RPD) Bepaling van windturbines

Niederkrüchten, 27 augustus 2024

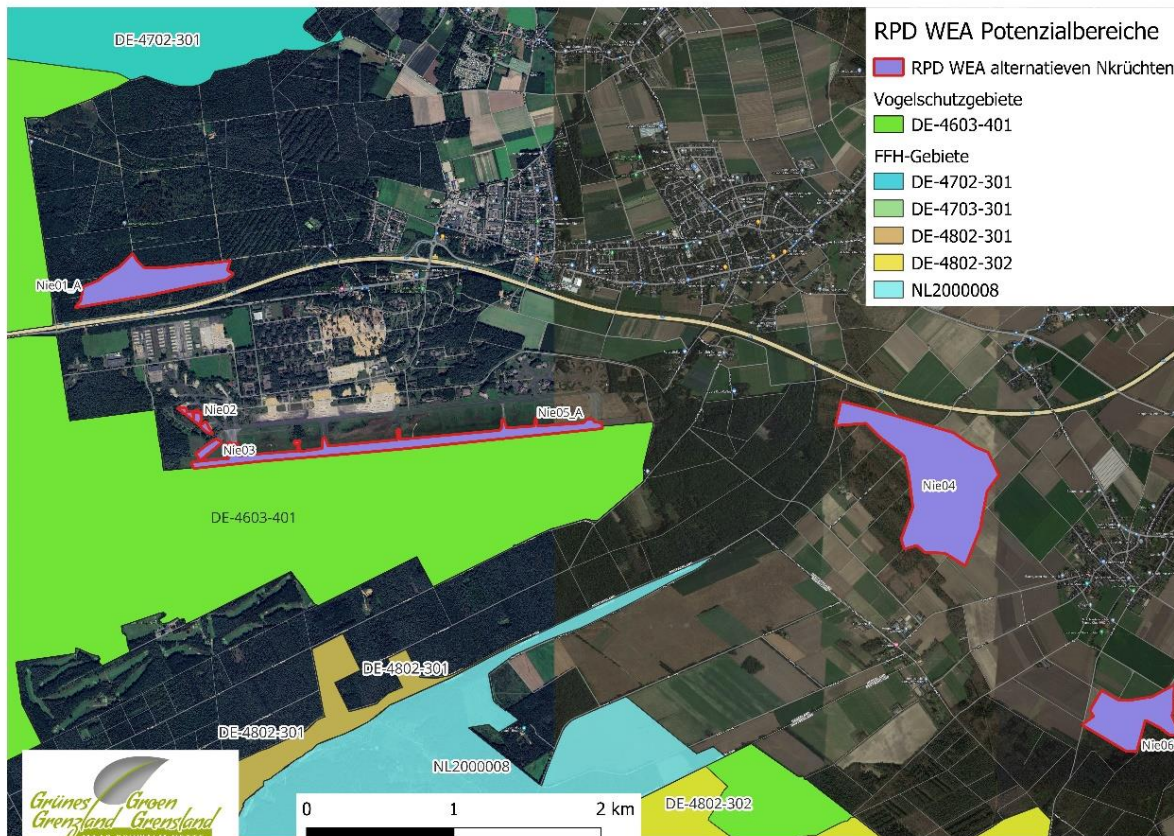
Geachte deelgemeente Düsseldorf,
Dames en heren,

Wij hebben vernomen dat de regionale raad bezig is met de actualisering van het regioplan van Düsseldorf. In dit plan worden onder andere windenergiegebieden (WEB) en versnellingsgebieden voor de opwekking van windenergie vastgesteld. Met dit in het achterhoofd willen wij onze zorgen uiten over de mogelijke aanwijzing van verschillende locaties en zelfs voorkeurslocaties in of in de directe omgeving van de natuureservaten Elmpter Schwalmbruch, Elmpter Wald en Meinweg, die allemaal in het hart van het internationale natuurpark Maas-Schwalm-Nette liggen.

Dit geldt voor de volgende gebieden:
Never01-A_Alternative, Never02, Never03, Never04, Never05 Alternative en Never06 (zie kaart).

Met betrekking tot het belang voor natuur en landschap concentreren we ons echter op de locaties ten westen van Elmpt in de gemeente Niederkrüchten. Dit zijn ook de locaties waar momenteel geen windturbines staan, wat betekent dat we geen rekening houden met Nie04 en Nie06.

Voor de vier overige locaties vinden wij dat deze niet als WEB en zeker niet als versnellingsgebieden moeten worden aangewezen.

De belangrijkste reden hiervoor is dat Nie01-A_Alternative, Nie02, Nie03 en Ni05 Alternative op zeer korte afstand van het vogelreservaat VSG DE-4603-401 "Schwalm-Nette-Platte mit Grenzwald u. Meinweg" liggen en dat aanzienlijke nadelige gevolgen voor de soorten van het vogelbeschermingsgebied dat onder de instandhoudingsdoelstelling valt, niet kunnen worden uitgesloten, vooral omdat niet kan worden voldaan aan de voorwaarde voor het nemen van maatregelen om de schade te voorkomen of te beperken. Voor een uitgebreide toelichting op ons standpunt verwijzen wij u naar de bijlage.

Wij zijn dan ook van mening dat de plannen voor de bouw van windturbines in het Elmpterbos en omgeving een ernstige bedreiging vormen voor de beschermde habitats en soorten in deze groene grensregio. We erkennen de noodzaak om de energietransitie te versnellen om de klimaatdoelstellingen te halen, maar zijn van mening dat dit niet mag betekenen dat kwetsbare natuur moet worden opgeofferd. Wij hopen dat u hier rekening mee houdt en dit meeneemt in het nieuwe ruimtelijk ontwerp voor de regio Düsseldorf.

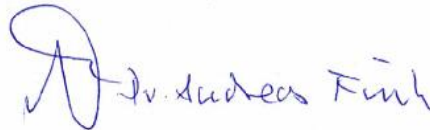
Wij verwijzen verder naar de zienswijze van het te Oberhausen gevestigde
Deelstaatsbureau van de Natuurbeschermingsorganisaties in Noordrijn-Westfalen (Landbüro
der Naturschutzorganisationen Nordrhein-Westfalen). Dit bezwaar tegen de 18. Änderung
des Regionalplans Düsseldorf (RPD) Festlegung zu Windenergieanlagen maken wij ook in
het geheel tot onderwerp van onze bedenkingen en vragen ook hier om deze zienswijze als
integraal bestanddeel van onze eigen zienswijze te beschouwen.

Ook verwijzen wij naar de verklaring van het district Viersen van 20 augustus 2024, waar
wij ons inhoudelijk volledig achter scharen.

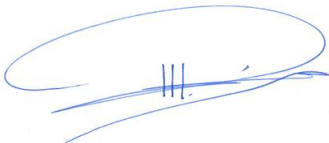
Wij zouden het op prijs stellen indien wij een korte ontvangstbevestiging van deze
verklaring zouden mogen ontvangen.

Hartelijke groeten

voor Groen Grensland – Grünes Grenzland e.V.,
Dr. Nina Ungerechts, Ir. Hans Heijnen, Dr. Andreas Fink

mede namens
Vereniging Natuur en Milieu Limburg
Pascale Plusquin

Appendix

Reacties op de WEB sites Ned01, Nie02, Nie03 en Nie05_A

Inhoud

1 NIE01 A	5
<u>1.1 MOTIVERING, BIJLAGE 3</u>	5
<u>1.2 NATURA 2000 EIA, BIJLAGE 4 MILIEURAPPORT, BIJLAGE B</u>	7
<u>1.3 BEOORDELING VAN GESCHIKTHEID ALS ACCELERATIEGEBIED, ANLAGE 4 ENVIRONMENTAL REPORT - ANHANG C</u>	11
2. NIE 02	14
<u>2.1 MOTIVERING, BIJLAGE 3 MOTIVERING</u>	14
<u>2.2. MILIEUEFFECTBEOORDELINGEN VAN NATURA 2000, BIJLAGE 4 BIJ HET MILIEURAPPORT, BIJLAGE B</u>	16
<u>2.3. BEOORDELING VAN DE GESCHIKTHEID ALS ACCELERATIEGEBIED, AANHANGSEL 4 - MILIEU ANH C</u>	19
3 NIE 03	21
<u>3.1 RECHTVAARDIGING, ANLAGE 3 - BEGRUENDUNG</u>	21
<u>3.2. NATURA 2000-EFFECTBEOORDELINGEN, BIJLAGE 4 BIJ HET MILIEURAPPORT, BIJLAGE B</u>	23
<u>3.3. BEOORDELING VAN DE GESCHIKTHEID ALS ACCELERATIEGEBIED, AANHANGSEL 4 - MILIEUTECHNISCHE ANH C</u>	26
4 NOOIT 05 A	28
<u>4.1 MOTIVERING, BIJLAGE 3</u>	28
<u>4.2. NATURA 2000-EFFECTBEOORDELINGEN, BIJLAGE 4 BIJ HET MILIEURAPPORT, BIJLAGE B</u>	30
<u>4.3. BEOORDELING VAN DE GESCHIKTHEID ALS VERSNELLINGSGBIED, AANHANGSEL 4 - MILIEUTECHNISCHE ANH C</u>	33
5. LITERATUUR	35

1 Nie01_A

Hieronder gaan we eerst in op de rechtvaardiging van de betreffende locatie. Vervolgens zullen we kijken naar de Natura 2000-effectbeoordeling en ten slotte zullen we de procedure voor het creëren van een versnellingsgebied herzien.

1.1 Motivering, bijlage 3

Nie01_A is gelegen in het Elmpter Bos bij Elmppt in de gemeente Niederkrüchten op ongeveer 1 km van de staatsgrens, zie figuur 1.1 , *locatie WEB Nie01_A*

De volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste kenmerken van Nie01_A en geeft aan of het is geclassificeerd als WEB

Regio	Nie01_A
Gebied ha	17
Bestaande WEB (windenergiesector)	Ja
Bestaande WEVB (Prioriteitsgebied Windenergie (RPD))	N
FNP Windenergiegebied (wettelijk bestemmingsplan)	N
§34 LPIG FNP-W.-FI. in procedures	N
AFA (Algemene Open Ruimten en Landbouwgebieden (RPD))	N
Bosgebied	Ja
BSLE (Landschapsbescherming en Landschapsrecreatie (RPD))	Ja
BGG (Grondwater en Water Beschermingsgebied (RPD))	N
ÜSB (Overstromingsgebied (RPD);)	N
BSAB (Gebied voor de bescherming en exploitatie van minerale hulpbronnen nabij het oppervlak (RPD))	N
Exploratatiegebied voor BSAB	N
Aanvullende opmerkingen:	
In het westen is de VSG eind 2023 uitgebreid. Het noorden, d.w.z. buiten het gebied, wordt aangewezen in het FNP-begraafbos (afstand varieert afhankelijk van het deel van het gebied).	
Niederkrüchten is geen gemeente met weinig bos (LEP-schaal)	
Geplant als WEB	Ja

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de enige reden waarom deze WEB hier in het Elmpterbos verschijnt, lijkt te zijn omdat het al in de eerdere RPD was opgenomen. Gelukkig is een deel van de oorspronkelijke Nie01 al verwijderd, want hier ligt een grafbos, het zogenaamde begraafplaatsbos. Verder werd Nie01 teruggebracht van 34 ha naar 17 ha om bestaande of nieuw opkomende gemengde bossen, loofbossen, struiken, etc. te beschermen en zo een duplicatie van de WEB met de waardevolle structuren te vermijden.

Figuur 1.2 Foto van het bos in WEB Nie01_A. De blauwe lijn is de loop van de rivier de Schwalm en de rode lijn is de noordelijke grens van de Nie01_A

Als dit criterium correct zou worden toegepast, zie figuur 1.2, zou een zeer groot deel van de Nie01_A als WEB moeten worden geëlimineerd, aangezien een groot deel van het bos bestaat uit hardhout of naaldhout met waardevolle structuren.

Dit is een direct gevolg van het feit dat het windenergiegebied binnen een compensatiegebied ligt (met als doel naaldbos om te zetten in loofbos), dat is aangewezen voor de aanleg van de snelweg A52 vanaf knooppunt Elmpt tot aan de Duits-Nederlandse grens.

Een andere reden om windturbines in het bos te plaatsen is het feit dat Niederkrüchten geen gemeente is met weinig bossen. Op zich spreekt zo'n criterium voor zich, maar in dit specifieke geval blijkt het helemaal verkeerd te zijn. Bijna alle gemeenten in deze regio, vooral ten westen van Niederkrüchten, hebben weinig bos en weinig natuurgebieden. Een uitzondering is het groene grensgebied in het grenspark Maas-Schwalm-Nette, waardoor het gebied van groot belang is als recreatiegebied voor de stedelijke agglomeraten in de omgeving. Dit is ook terug te zien in het grote aantal

campings en andere vormen van recreatie. Het is duidelijk dat de installatie van windturbines op het platteland de aantrekkelijkheid als lokaal recreatiegebied voor veel bezoekers van Niederkrüchten zal verminderen.

Een ander argument om deze WEB niet te gebruiken is dat het te dicht bij de VSG (155 m) ligt. De bufferzone rond de VSG is 375 m, dus Nie01-A valt binnen deze zone. Daarnaast zijn wij van mening dat de bufferzone niet 375 m, maar 2800 m moet zijn. Op dit punt zijn we het eens met het standpunt van de natuurbeschermingsorganisaties, die een afstand tot de vogelreservaten eisen met 10 keer de hoogte van de turbines, maar minimaal 1.200 m. De mogelijke planthoogtes zijn tegenwoordig ca. 280 m, dus de afstand tot de VSG zou 2.800 m moeten zijn. Deze beoordeling wordt ook ondersteund door het verkennende document over het regionale plan van Keulen, dat voor de Natura 2000-milieueffectbeoordeling van de VSG uitgaat van aanzienlijke milieueffecten binnen een straal van maximaal 3 000 m.

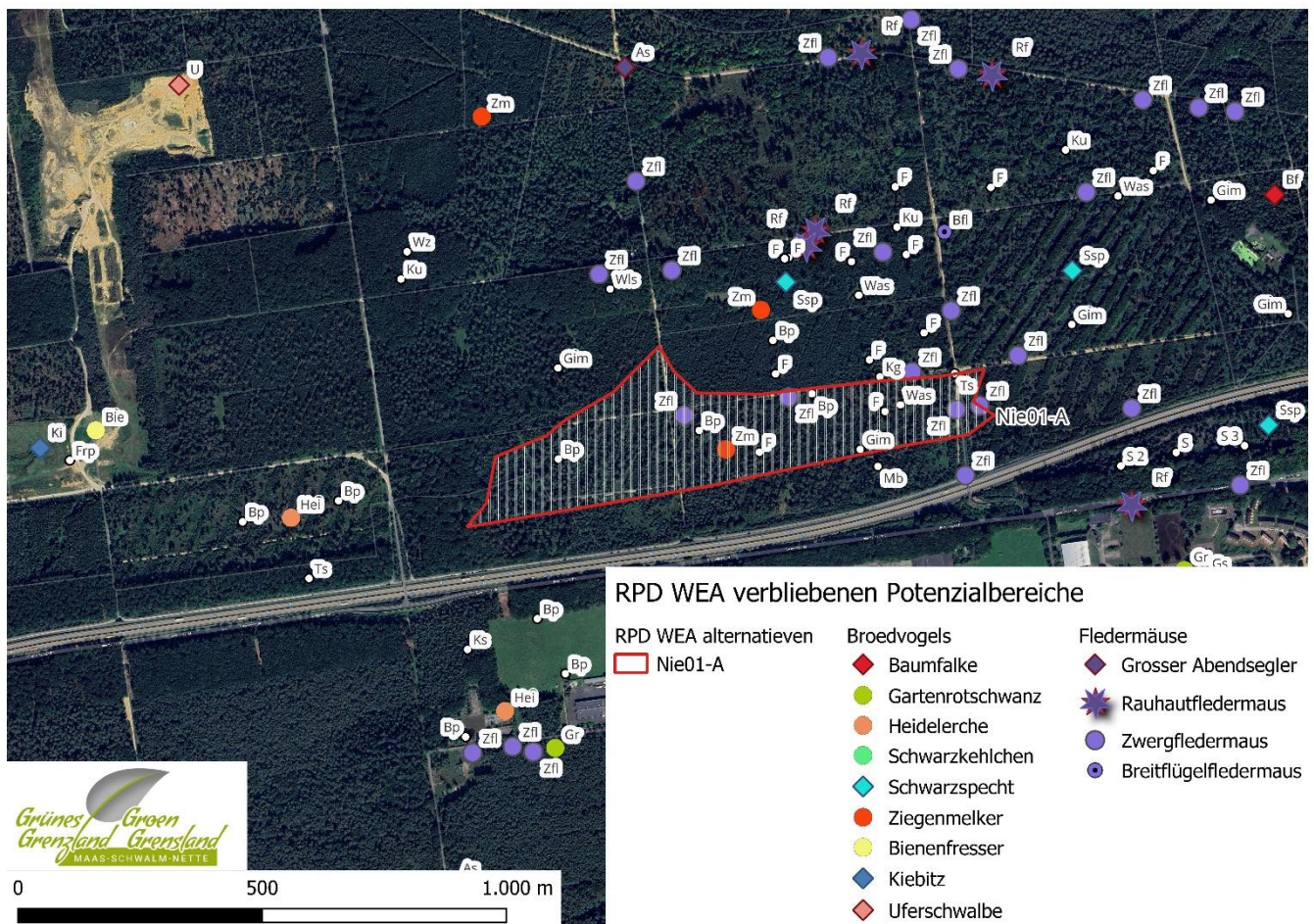
De algemene rechtvaardiging voor het uitsluitingscriterium stelt dat het feit dat bossen koolstofdioxide opnemen geen reden is om de overige bosgebieden uit te sluiten. De CO₂-besparing van windturbines zou meer dan 1.000 keer hoger zijn dan de CO₂-opname die verloren gaat door de noodzakelijke kap van bossen. Dat klopt alleen als je windenergie vergelijkt met het gebruik van fossiele energie met een uitstoot van 600 gr per kWh. Als men echter windenergie vergelijkt met andere vormen van bijna CO₂-vrije energieopwekking, zoals kernenergie, waterkracht en geothermie, komt men tot een andere balans. Helaas zijn in 2022 drie goed functionerende kerncentrales met een totale capaciteit van meer dan 3000 windturbines stilgelegd.

1.2 Natura 2000 EIA, bijlage 4 milieurapport, bijlage B

De afstand tussen het plangebied Nie01_A en het vogelreservaat bedraagt slechts 155 m aan de westelijke grens van het plangebied. Aan de noordkant wordt het gebied begrensd door het Friedwald en het FFH-gebied van het Schwalmthal, waarbij de Elmpfer Schwalmbuch het belangrijkste natuurgebied is.

In het milieurapport wordt gesteld dat bouw- en exploitatieeffecten in de vorm van angstaanjagende effecten en aanvaringsgerelateerde schade, evenals barrière-effecten mogelijk zijn, die de instandhoudingsdoelstelling van de VSG aanzienlijk zouden schaden. Voor de nachtzwaluw, de boomvalk en de wespindief is dit niet met zekerheid uit te sluiten. Daarom wordt beoordeeld of het project verenigbaar is met de instandhoudingsdoelstelling(en).

Om de bovengenoemde compatibiliteitstest te beoordelen, heeft Grünes Grenzland de waarnemingen van Lange (2018), Sommerhage (2020) en Smeets (2023) in kaart gebracht (zie figuur 1.3).

Figuur 1.3. Broedvogels en vleermuizen volgens Lange (2018), Sommerhage (2020) en Smeets (2023)
Broedvogels, In de legenda worden alleen de soorten vermeld die van gemeenschapsbelang zijn voor de
VSG Schwalm-Nette Platte met Grenzwald en Meinweg: Zm (nachtswaluw), Bf (boomvalk), Hei
(boomleeuwerik), Ssp (zwarte specht),
Vleermuizen: Zfl (Kleine Seringenmuis), Noctule (As), Rf (Ruw Naakt) en WFL (Watervleermuis)

Op deze kaarten is te zien dat hier naast de reeds genoemde nachtzwaluw en de boomvalk, zoals weergegeven in figuur 1.3, ook de boomleeuwerik en de zwarte specht en een aantal voor de planning relevante vleermuissoorten voorkomen.

In het milieuraapport wordt geconcludeerd dat significante negatieve effecten op de soorten van het vogelbeschermingsgebied dat onder de instandhoudingsdoelstelling valt, kunnen worden uitgesloten, mits maatregelen worden genomen om de schade te voorkomen en te beperken.

Wij zijn het niet eens met deze conclusie en wel om de volgende redenen:

- Bij de inschatting van de cumulatieve effecten met andere projecten of plangebieden (met name Nie02, Nie03, Nie05-A, Nie06) is de realisatie van het bedrijventerrein Javelin Park niet gepland. Voor dit Javelin Park wordt een nieuw verkeersknooppunt aangelegd heel dicht bij Nie01_A in het bos. De implementatie van mitigerende

maatregelen komt dus niet van de grond en in plaats van een verbetering is er de facto sprake van verslechtering. De ervaringen uit het verleden doen ons het ergste vrezen. Het gebied waarin Nie01_A en het nieuwe verkeersknooppunt zijn gepland, is destijds aangewezen als compensatiegebied (omzetting van naaldbos naar loofbos) voor de aanleg van de A52 vanaf knooppunt Elmpit tot aan de Duits-Nederlandse grens.

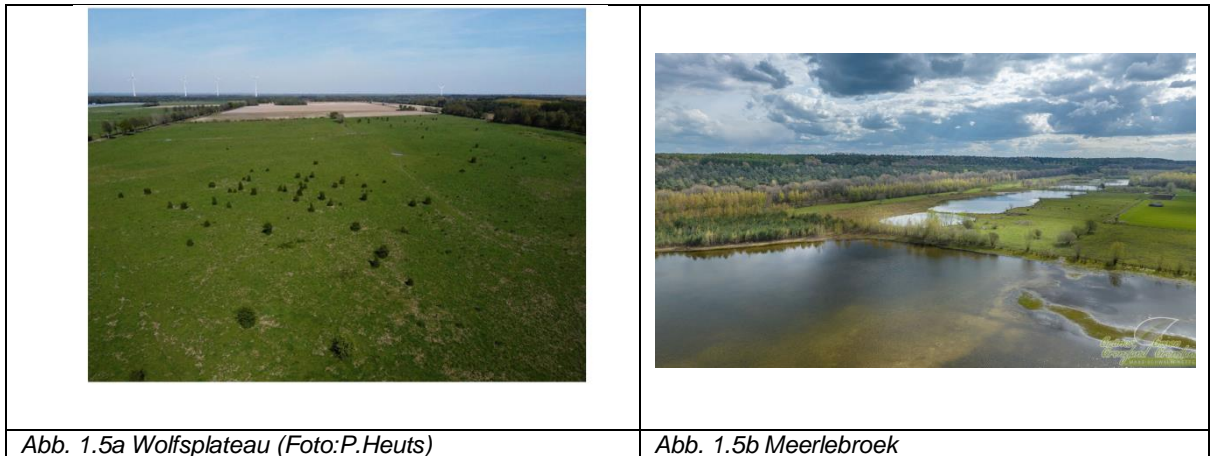
- Het **Wolfplateau**, zie figuur 1.4, heeft in het winterseizoen een belangrijke regionale functie als rust- en foerageergebied voor overwinterende ganzen. Met name kolganzen en toendrarietganzen zijn hier regelmatig in grote aantallen te vinden.

Figuur 1.4. Locatie van Wolfplateau, Meerlebroek en de WEB alternatieven

In elk seizoen leeft regelmatig meer dan 75% van de regionale winterpopulatie kolganzen in dit gebied, en in het geval van de toendrarietgans kan deze aanwezigheid oplopen tot 100% (bron: STICHTING KOEKELOERE, 2023).

Op piekdagen, meestal rond de jaarwisseling, zijn er elk seizoen op hetzelfde moment 2.000-4.000 ganzen aanwezig in dit gebied. Deze windgevoelige ganzen behoren tot een grote overwinteringsgroep die het gebied van de Maasplassen en het **Meerlebroek**, de Lüsekamp en de Niederkrüchten omvat, evenals het noordelijke deel van het Roerdal. Er is een dagelijkse migratie tussen het Wolf Plateau en de eerder genoemde gebieden.

Het mag duidelijk zijn dat het bereiken van het wolvenplateau een gevaarlijke onderneming zal zijn met grote aanvaringsrisico's voor de ganzen uit de noordelijker gelegen gebieden, zoals het Meerlebroek door de windturbines in Nie01_A, maar ook Nie02, Nie03 en Nie05_A.

- Er zijn geen aanwijzingen dat de opgesomde mitigerende maatregelen ook daadwerkelijk in de vergunningen zullen worden opgenomen (redelijkheidsdrempel). Het is daarom niet juist om aan te nemen dat er geen significante milieueffecten zullen zijn. Erkend wordt echter dat, vanwege de ligging van het web tussen verschillende subhabitats van de VSG, het creëren van aantrekkelijke alternatieve foerageerhabitats en het verminderen van de aantrekkelijkheid van habitats, bijvoorbeeld in het broedgebied van de boomvalk en de wespandief, op zichzelf waarschijnlijk niet voldoende effectief is, zodat verdere maatregelen zoals fenologische stillegging van de windturbines noodzakelijk blijven. Men kan zich afvragen of het vanuit het oogpunt van landefficiëntie wenselijk is om windturbines regelmatig stil te leggen
- De zwarte specht en de boomleeuwerik werden niet meegenomen in de evaluatie. Volgens bioloog Klaus Richarz worden niet alleen vogels gedood. Windturbines verstoren ook op grote schaal hun gedrag en ook nieuwe studies hebben effecten op vogelsoorten aangetoond waar je in eerste instantie misschien niet aan denkt: zo is aangetoond dat het aantal spechten, zoals de zwarte specht, is gehalveerd in gebieden met windturbines.
Uit de risicoanalyse windenergie die Waardenburg (2023) heeft uitgevoerd op het naastgelegen plateau van de Meinweg blijkt dat aanzienlijke effecten op de boomleeuwerik niet kunnen worden uitgesloten.

- Ook voor vleermuizen zijn de gevolgen ernstig. Alle 24 vleermuissoorten zijn speciaal beschermd in Duitsland, ook die in Nie01_A. Volgens bioloog Richarz is er onlangs een nieuw fenomeen ontdekt in windturbines. Insecten verzamelen zich in de buurt van de turbines omdat daar wrijvingswarmte is. De insecten stijgen vervolgens op langs de torens, waar ze worden opgejaagd door vleermuizen, die vervolgens worden gedood door de rotors.

Conclusie: Een aanzienlijke achteruitgang van de soorten die onder de instandhoudingsdoelstelling vallen in het vogelbeschermingsgebied kan in de Nie01_A niet worden uitgesloten, temeer daar niet kan worden voldaan aan de voorwaarde dat de maatregelen ter voorkoming en beperking van de schade worden uitgevoerd.

1.3 Beoordeling van geschiktheid als acceleratiegebied, Anlage_4_ - Environmental Report - Anhang_C_

Wij zijn het niet eens met de conclusie, omdat gesteld kan worden dat het gebruik van windenergie in het betreffende gebied een aanzienlijke impact zal hebben op het milieu. De actieradius voldoet dus niet aan de eisen voor een acceleratieradius.

Hieronder bespreken we de milieueffecten die volgens ons zullen optreden.

Geluidsarme vrijetijdsvoorzieningen (Bron: MER) (2.02)

Er wordt beweerd dat er geen spa of iets dergelijks in de buurt van Nie01_A is. Dit is op zich waar, maar direct grenzend aan deze geplande WEB ligt het Friedwald, een natuurbegraafplaats. Momenteel is dit gebied vrij van storende geluiden. Dit zou veranderen met de werking van windturbines. De ervaring van de nabestaanden op de begraafplaats zal aanzienlijk verslechteren. De conclusie dat er geen effecten te verwachten zijn, is dus onjuist.

Bossen met immissiebeperking of ruisonderdrukingsfunctie (2.04)

Onder 2.4. Er wordt ten onrechte beweerd dat het bos geen effect heeft op de emissies, d.w.z. geen geluidsreducerende functie. Dit is niet correct. Het bos in Nie01_A, dat tussen de A52 en het Friedwald met de aangrenzende Elmpter Schwalmbruch ligt, vermindert de stikstofdepositie op de Elmpter Schwalmbruch en vermindert ook de geluidsoverlast in het Elmpter Wald en in het Friedwald.

FFH / Vogelreservaten (2.05)

Zie onder 1.2: Milieueffecten zijn niet uit te sluiten.

Voor het plan relevante soorten (dieren, planten) (2.07)

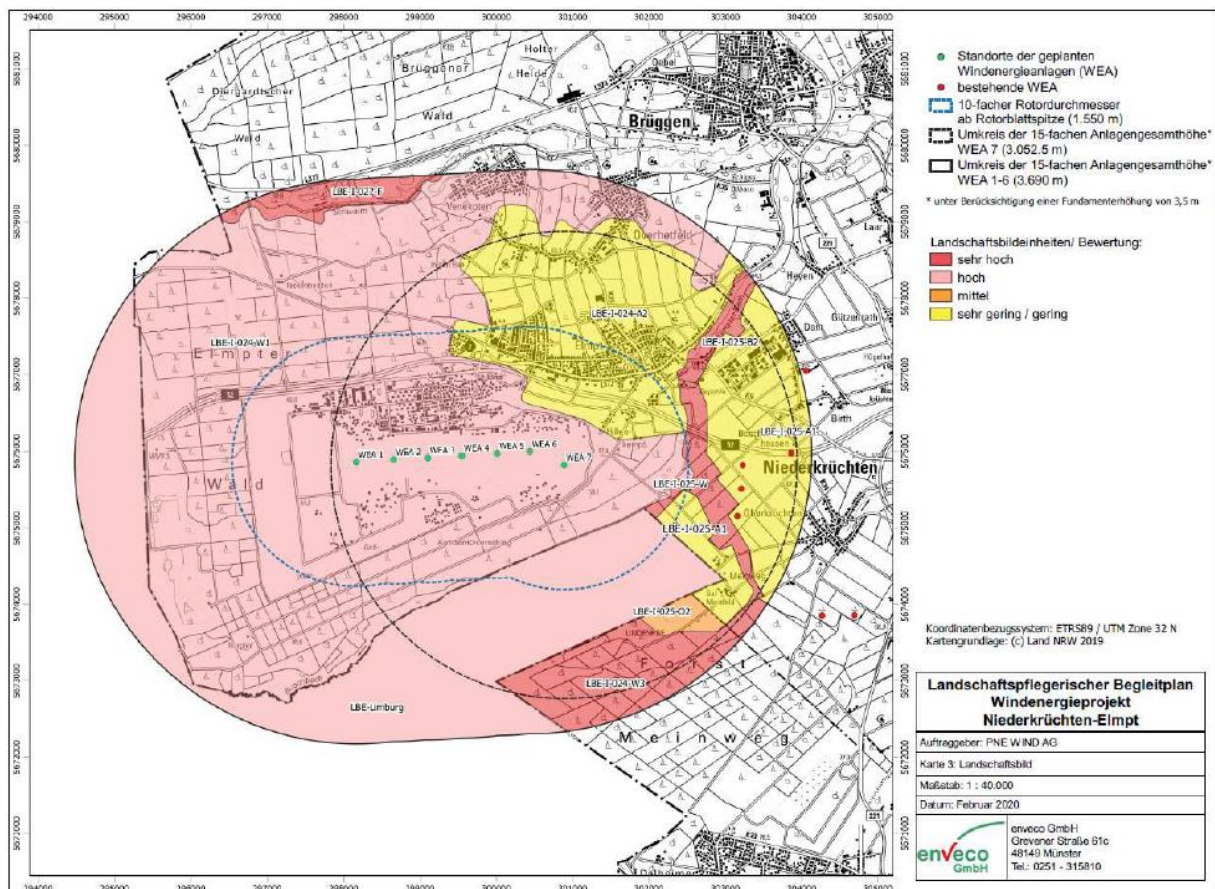
zie 1.2: Milieueffecten kunnen niet worden uitgesloten.

Landschap (bron: MER) (2.20)

Vaststaat dat het gebied een landschapsbeeldeenheid LBE-I-024-W1 (bijzonder belang) is

en geen landschapsbeeldenheid van uitstekende kwaliteit en dat er daarom geen significante milieueffecten worden verwacht.

Een dergelijke benadering van het landschap doet geen recht aan de werkelijkheid. De windturbines krijgen een visueel ruimtelijk uiterlijk dat zich uitstrekt tot ver in de FFH-gebieden Schwalmbruch en Meinweg. Dit blijkt ook uit de MER die in 2020 is opgesteld voor de geplande windturbines op de voormalige luchthaven, zie figuur 1.6. De Elmpter Schwalmbruch, die in het invloedsgebied van de windturbines ligt, wordt zeer gewaardeerd. Dit geldt ook voor het Nationaal Park Meinweg op Nederlands grondgebied, waarvan het landschap door een gebrek aan gegevens niet correct is weergegeven.

Figuur 1.6. Landschapsweergave (Bron: enveco GmbH, 2020, EIA zeven windturbines Elmpt, PNE WIND AG)

In het MER staat dat grote gesloten en belangrijke landschapseenheden zich bevinden in het noorden en oosten van het district Kleve en in het westen van het district Viersen. Dit geldt met name voor de groene grensstreek in het hart van het grenspark Maas-Schwalm-Nette met Brachter Wald, Schwalmthal, Elmpter Wald en Meinweg. Als u klikt op

Aan de hand van de criteria wordt vastgesteld dat hier geen sprake is van significante effecten op het landschap, men moet zich afvragen of de criteria passend zijn. De windturbines zullen de nog vrije horizonten, die een kernkwaliteit vertegenwoordigen voor de genoemde gebieden, ernstig aantasten.

Geschiktheid als acceleratiebereik (5)

Op basis van bovenstaande overwegingen concluderen we dat actieradius Nie01_A op basis van de criteria 2.02, 2.04, 2.05, 2.07 en 2.20 niet geschikt is als acceleratiebereik.

2. NIE 02

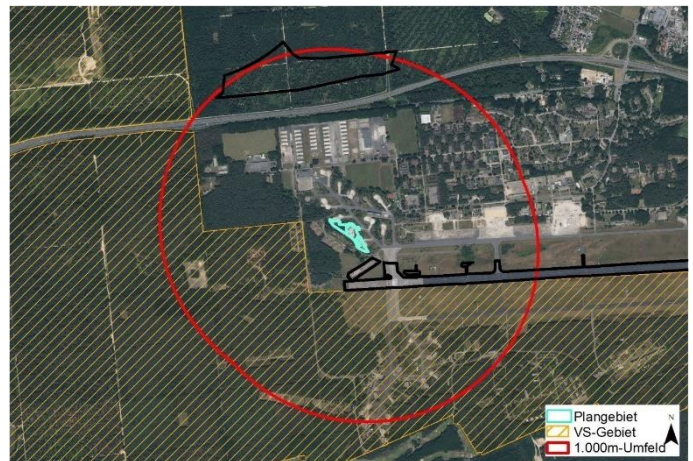
Hieronder gaan we eerst in op de rechtvaardiging van de betreffende locatie. Vervolgens zullen we kijken naar de Natura 2000-effectbeoordeling en ten slotte zullen we de procedure voor het creëren van een versnellingsgebied herzien.

2.1 Motivering, bijlage 3 Motivering

NIE 02 is gevestigd in het Elmpterbos op het voormalige vliegveld Elmpt, in de directe omgeving van de VSG in de gemeente Niederkrüchten op ongeveer 2 km van de staatsgrens.

Fig. 2.1 Locatie *WEB Nie02*

De volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste kenmerken van de NIE 02-website en of deze is geclassificeerd als WEB

Regio	Nie02 zei:
Gebied ha	1
Bestaande WEB (windenergiesector)	Ja
Bestaande WEVB (Prioriteitsgebied Windenergie) (RPD))	N
FNP Windenergiegebied (wettelijk bestemmingsplan)	N
§34 LPIG FNP-W.-FI. in procedures	T
AFA (Algemene Open Ruimten en Landbouwgebieden (RPD))	Ja
Bosgebied	N
BSLE (Landschapsbescherming en Landschapsrecreatie (RPD))	Ja
BGG (Grondwater en Water Beschermingsgebied (RPD))	N
ÜSB (Overstromingsgebied (RPD);)	N
BSAB (Gebied voor de bescherming en exploitatie van minerale hulpbronnen nabij het oppervlak (RPD))	N
Exploratieggebied voor BSAB	N
Aanvullende opmerkingen:	
In delen van het gebied kan bodemafdekking (en aangrenzende bodemveranderingen) als gevolg van eerder militair gebruik worden geregistreerd.	

Geplant als WEB

Ja

Hieruit kan worden geconcludeerd dat het gebied weliswaar grenst aan een VSG en valt onder de BSLE (landschapsbescherming), maar dat het gebied NIE 02 toch is aangewezen als WEB in de RPD.

Over het algemeen geldt voor de VSG als beperkt gebied een algemene buffer van 75 m of 375 m.

In de tekst van de memorie van toelichting (bijlage 3) op pagina's 62 en 63 wordt niet duidelijk waarom hier voor 75 m is gekozen.

De buffer rond de VSG op de WEB op de verharde voormalige start- en landingsbaan en de twee geasfalteerde voormalige oost-west taxibanen op de voormalige militaire luchthaven in Niederkrüchten worden echter weggelaten (met uitzondering van gebieden in de VSG, dus niet in de buffer).

De regeling voor delen van het voormalige militaire vliegveld heeft als achtergrond dat ook grotere gebieden die al geasfalteerd zijn, bruikbaar moeten worden gemaakt voor de energietransitie, als dat gerechtvaardigd is – onder meer om de druk te verminderen om andere, niet-vervuilde gebieden aan te wijzen. Om deze reden wordt de algemene buffer van 75 m niet toegepast op WEB's op de relevante gesloten militaire saneringsgebieden in Niederkrüchten die in het criterium worden genoemd (rotoren kunnen randgebieden overlappen). Uitsluitingen in de FP-wijzigingsprocedure vanwege lokale, technisch tegenstrijdige aspecten van individuele gevallen en Natura 2000-beoordelingen zijn echter nog steeds mogelijk.

Deze verordening is echter niet van toepassing op overeenkomstige verharde gebieden binnen de VSG, omdat deze kerngebieden van de vogelbescherming een groter gewicht hebben in ruimtelijke ordeningsoverwegingen met betrekking tot de vogelbescherming.

Wij zijn het niet eens met deze redenering om de volgende redenen:

- Wij kunnen niet instemmen met het argument om een uitzondering te maken voor Elmpt in het geval van niet-verontreinigde gebieden. De belangrijkste natuurgebieden in de regio (Elmpter Schwalmbruch en de Meinweg) zijn nog niet "voorvervuild". Als we hier nu windturbines plaatsen, zal dit ook het geval zijn.
- De bufferzone rond de VSG moet niet 75 m of 375 m zijn, maar 2800 m. Op dit punt zijn wij het eens met het standpunt van de natuurbeschermingsorganisaties, die een afstand tot de vogelreservaten eisen van 10 keer de hoogte van de turbines, maar minstens 1.200 m. De mogelijke planhoogtes zijn tegenwoordig ca. 280 m, dus de afstand tot de VSG zou 2.800 m moeten zijn. Deze beoordeling wordt ook ondersteund door het verkennende document over het regionale plan van Keulen, dat voor de Natura 2000-milieueffectbeoordeling van de VSG uitgaat van aanzienlijke milieueffecten binnen een straal van maximaal 3 000 m.

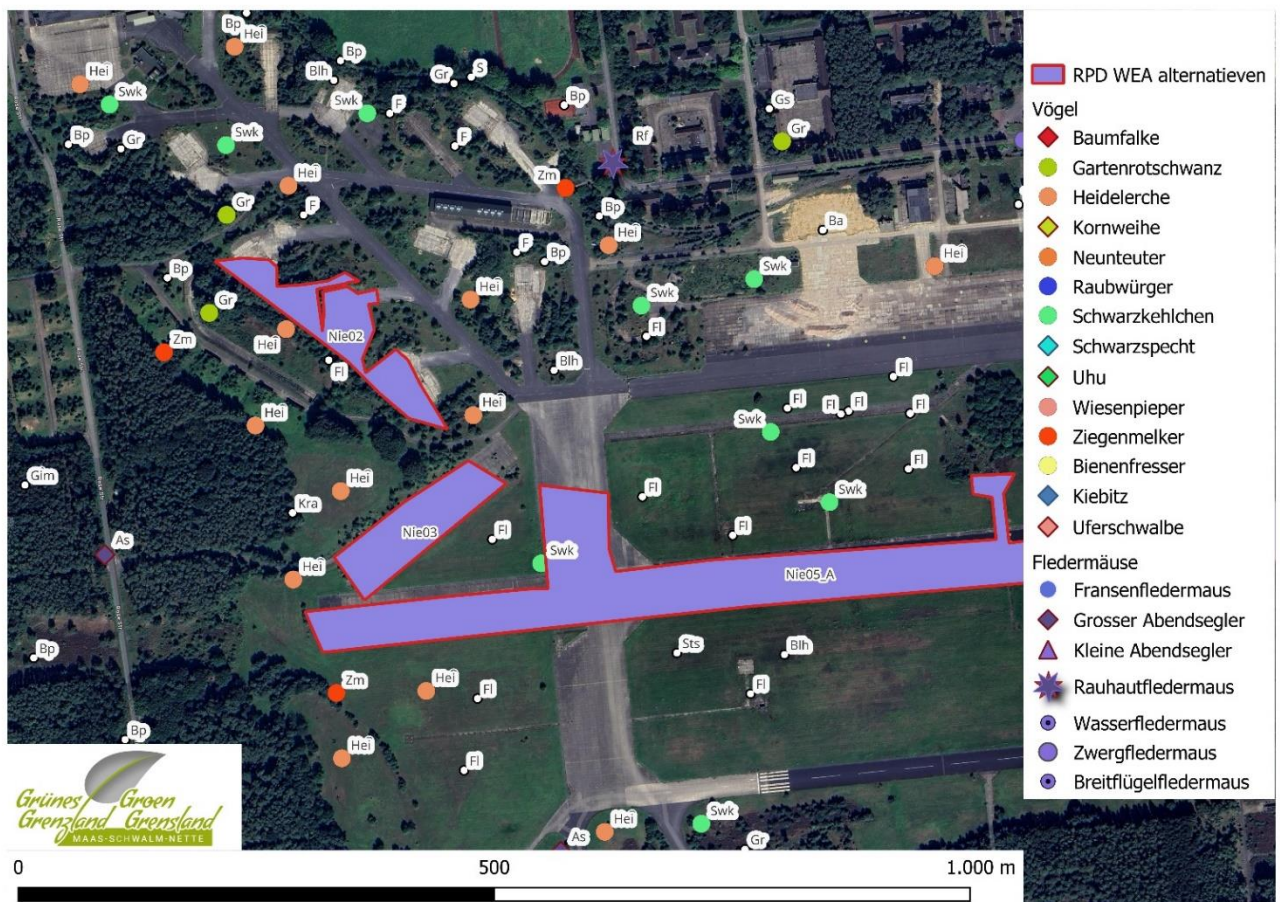
Alleen al om bovenstaande reden moet de WEB NIE 02 worden ingetrokken.

2.2. Milieueffectbeoordelingen van Natura 2000, bijlage 4 bij het milieuraapport, bijlage B

De afstand tussen het plangebied NIE 02 en het vogelreservaat is slechts 160 m aan de westgrens van het plangebied. Het plangebied wordt gekenmerkt door een complex van halfopen houten gebouwen en voedselarme graslanden, evenals verharde gebieden van voormalig militair gebruik (parkeerplaatsen voor vliegtuigen).

In het milieuraapport wordt gesteld dat bouw- en exploitatieeffecten in de vorm van angstaanjagende effecten en aanvaringsgerelateerde schade, alsmede barrière-effecten de instandhoudingsdoelstelling van de VSG aanzienlijk aantasten en dat de instandhoudingsdoelstelling voor nachtzwaluwen, boomvalken en wespendienven niet met zekerheid kan worden uitgesloten.

Daarom wordt onderzocht of het project verenigbaar is met de instandhoudingsdoelstellingen. Om de bovengenoemde compatibiliteitstest te kunnen beoordelen, heeft Grünes Grenzland de waarnemingen van Lange (2018), Sommerhage (2020) en Smeets (2023) in kaart gebracht (zie Afb. 2.2).

Figuur 2.2. Broedvogels en vleermuizen volgens Lange (2018), Sommerhage (2020) en Smeets (2023)

Broedvogels, In de legenda worden alleen de soorten vermeld die van gemeenschapsbelang zijn voor de VSG Schwalm-Nette Platte met Grenzwald en Meinweg: Zm (nachtzwaluw), blauwe kiekendief (Kw), (Bf (boomvalk), Hei (boomleeuwerik), Ssp (zwarte specht).
Vleermuizen: Zfl (Kleine Seringenmuis), Noctule (As), Rf (Ruw Naakt) en WFL (Watervleermuis)

Op deze kaarten is te zien dat hier naast de bovengenoemde nachtzwaluw en de boomvalk ook de boomleeuwerik, de roodrugklauwier en een aantal vleermuissoorten voorkomen. die relevant zijn voor de planning.

Geconcludeerd wordt dat significante negatieve gevolgen voor de soorten van het vogelbeschermingsgebied die onder de instandhoudingsdoelstelling vallen, kunnen worden uitgesloten, mits de maatregelen worden genomen om de schade te voorkomen en te beperken.

Wij zijn het niet eens met deze conclusie en wel om de volgende redenen:

- Bij de raming van de cumulatieve effecten met andere projecten of plangebieden (in het bijzonder NIE 02, NIE 03, NIE 05-A, NIE 06), is de realisatie van het bedrijventerrein Javelin Park niet meegenomen. Het gehele WEB NIE02 bevindt zich in het gebied dat is gereserveerd voor het bovengenoemde bedrijventerrein voor de uitvoering van natuurbeschermingsmaatregelen.
- Het **wolfenplateau** (zie afb. 2.3 en 2.4 a,b) heeft een belangrijke regionale functie als rust- en foerageergebied voor overwinterende ganzen tijdens het winterseizoen. Met name kolganzen en toendrarietganzen worden regelmatig in grote aantallen in het gebied aangetroffen, met name kolganzen en toendraboonganzen.

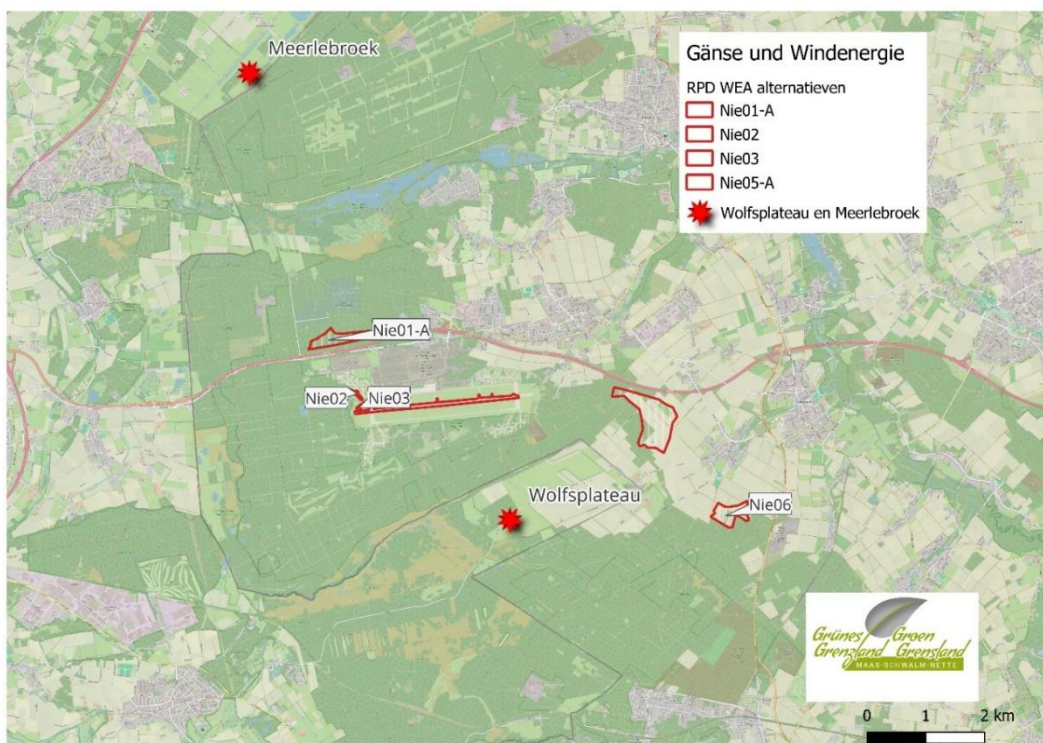
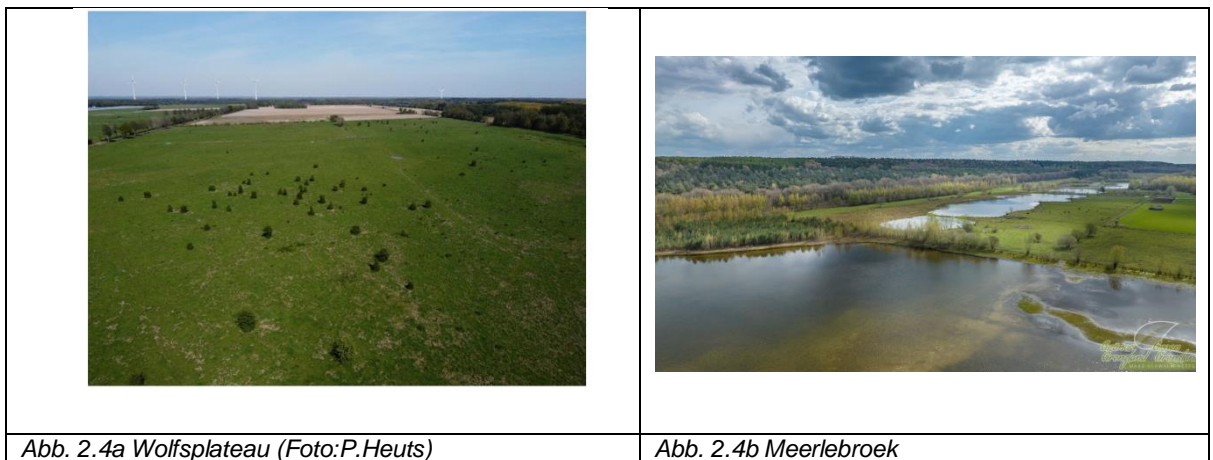

Fig. 2.3. Ligging van Wolfsplateau en Meerlebroek ten opzichte van de WEB alternatieven

In elk seizoen leeft regelmatig meer dan 75% van de regionale winterpopulatie kolganzen in dit gebied, en voor toendraganzen kan deze aanwezigheid oplopen tot 100% (bron: STICHTING KOEKELOERE, Ecosummit op 25 november 2023). Op piekdagen, meestal rond de jaarwisseling, zijn er elk seizoen 2000-4000 ganzen op hetzelfde moment in het gebied aanwezig. Deze windgevoelige ganzen behoren tot een grote overwinteringsgroep die het gebied van de Maasplassen en het Meerlebroek, de Lüsekamp en de Niederkrüchten omvat, evenals het noordelijke deel van het Roerdal. Er is een dagelijkse migratie tussen het Wolf Plateau en de bovengenoemde gebieden.

Het mag duidelijk zijn dat het bereiken van het wolvenplateau een gevaarlijke onderneming zou zijn met grote aanvaringsrisico's voor de ganzen uit de noordelijker gelegen gebieden, zoals het Meerlebroek door de windturbines in NIE01_A, maar ook NIE02, NIE03 en NIE05_A.

- Er zijn geen aanwijzingen dat de opgesomde mitigerende maatregelen ook daadwerkelijk in de vergunningen zullen worden opgenomen (redelijkheidsdrempel). Het is daarom niet juist om aan te nemen dat er geen significante milieueffecten zullen zijn. Erkend wordt echter dat, vanwege de ligging van het web tussen verschillende subhabitats van de VSG, het creëren van aantrekkelijke alternatieve foerageerhabitats en het verminderen van de aantrekkelijkheid van habitats, bijvoorbeeld in het broedgebied van de boomvalk en de wespandief, op zichzelf waarschijnlijk niet voldoende effectief is, zodat verdere maatregelen zoals fenologische stillegging van de windturbines noodzakelijk blijven. U vraagt zich misschien af of het vanuit het oogpunt van zuinig ruimtegebruik wenselijk is om windturbines stil te leggen bij reguliere shutdowns.
- De grauwe klauwier en de boomleeuwrik zijn niet meegenomen in de evaluatie. Uit de door Waardenburg (2023) uitgevoerde risicoanalyse

windenergie op het naastgelegen plateau van de Meinweg blijkt dat aanzienlijke gevolgen voor de boomleeuwrik niet kunnen worden uitgesloten en dat de ontwikkeling en het gebruik van het leefgebied van de roodrugklauwier wordt aangetast en verloren gaat.

Conclusie

Een significante verslechtering van de soorten van het vogelbeschermingsgebied dat onder de instandhoudingsdoelstelling valt, kan in NIE 02 niet worden uitgesloten, vooral omdat niet kan worden voldaan aan de voorwaarde dat de maatregelen ter voorkoming en beperking van de schade worden uitgevoerd.

2.3. Beoordeling van de geschiktheid als acceleratiegebied, aanhangsel 4 - Milieu Anh_C

We concluderen dat NIE 02 niet voldoet aan de criteria voor classificatie als acceleratiegebied omdat het aanzienlijke milieueffecten blijkt te hebben waarop

- Menselijke gezondheid (herstelcriterium 2.02)
- Dieren / planten (Criterium Biotoop Netwerk 2.10)
- Beschermwaardige biotopen (2.11)

Wij zijn van mening dat op basis van inhoudelijke overwegingen ook de volgende criteria moeten worden toegevoegd:

FFH / Vogelreservaten (2.05)

zie 2.2, milieueffecten kunnen daarom niet worden uitgesloten.

Voor het project relevante soorten (dieren, planten) (2.07)

Zie 2.2, milieueffecten kunnen derhalve niet worden uitgesloten.

2.20 Landschap

Vaststaat dat het gebied een landschapsbeeldeenheid LBE-I-024-W1 (bijzondere betekenis) is en geen landschapsbeeldeenheid van uitstekende kwaliteit en dat er geen significante milieueffecten worden verwacht.

Een dergelijke benadering van het landschap doet geen recht aan de werkelijkheid. De windturbines krijgen een visueel ruimtelijk uiterlijk dat zich uitstrekt tot ver in de FFH-gebieden Schwalmbruch en Meinweg. Dit blijkt ook uit het MER dat in 2020 is opgesteld voor de geplande windturbines op de voormalige luchthaven, zie figuur 2.5. De Elmpter Schwalmbruch wordt hoog gewaardeerd en ligt binnen de invloedssfeer van de windturbines. Dit geldt ook voor het Nationaal Park Meinweg op Nederlands grondgebied, waarvan het landschap door een gebrek aan gegevens niet correct is weergegeven.

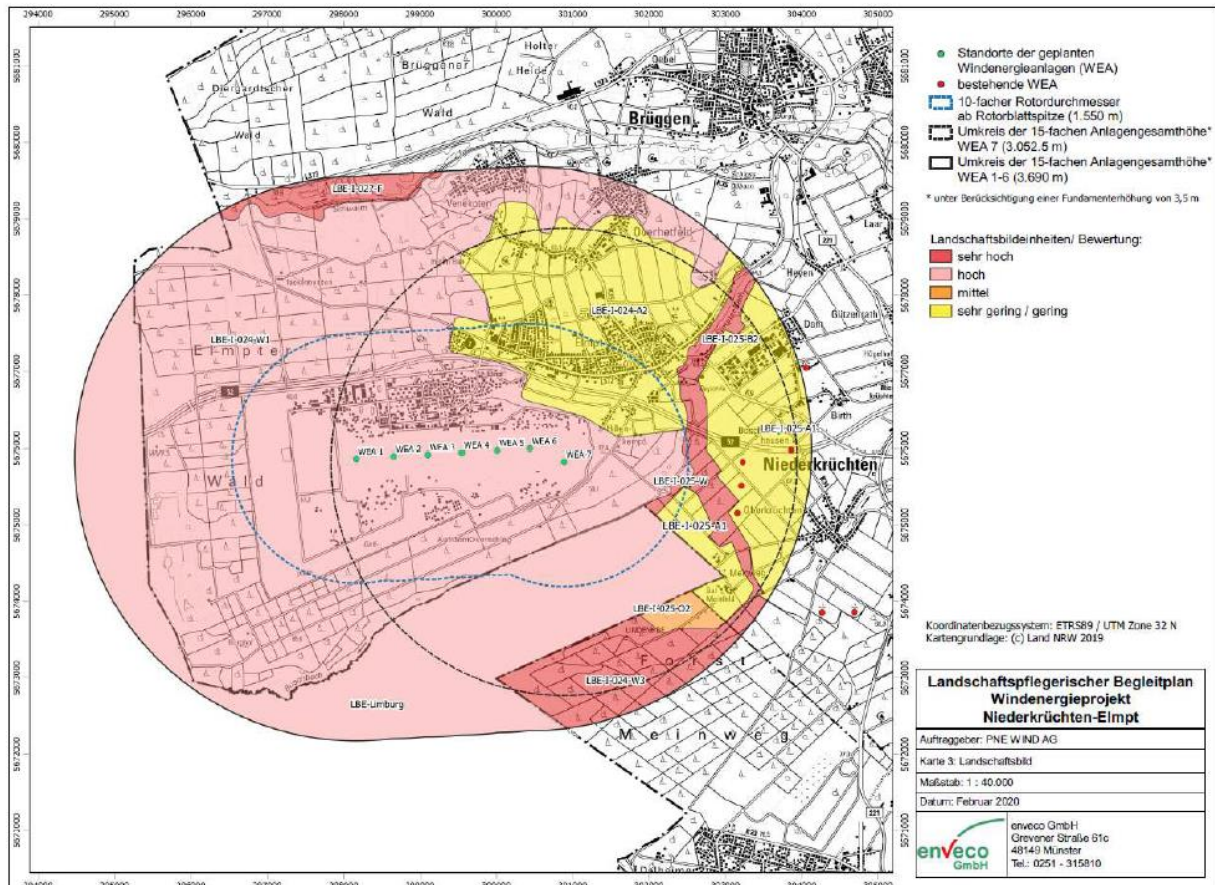

Fig. 2.5. Landschaftsaansicht (Bron: enveco GmbH, 2020, EIA 7 Elmpt windturbines, PNE WIND AG)

In het MER staat dat grote gesloten en belangrijke landschapseenheden zich bevinden in het noorden en oosten van het district Kleve en in het westen van het district Viersen. Dit geldt met name voor de groene grensstreek in het hart van het grenspark Maas-Schwalm-Nette met Brachter Wald, Schwalmthal, Elmpter Wald en Meinweg. Als op basis van de criteria wordt vastgesteld dat er geen significante effecten op het landschap zijn, moet men zich afvragen of de criteria passend zijn. De windturbines zullen de nog vrije horizonten, die een kernkwaliteit vertegenwoordigen voor de genoemde gebieden, ernstig aantasten.

Geschiktheid als acceleratiebereik (5)

Wij zijn het er mee eens dat de site van Nie02 niet geschikt is als versnellingsgebied op basis van de criteria 2.02, 2.10 en 2.11. Gezien de inhoud moeten hier echter 2.05, 2.07 en 2.20 worden toegevoegd.

3 NIE 03

Hieronder gaan we eerst in op de rechtvaardiging van de betreffende locatie. Vervolgens zullen we kijken naar de Natura 2000-effectbeoordeling en ten slotte zullen we de procedure voor het creëren van een versnellingsgebied herzien.

3.1 Rechtvaardiging, Anlage_3_-_Begründung

NIE 03 is gevestigd in het Elmptbos op het voormalige vliegveld Elmpt, in de directe omgeving van de VSG in de gemeente Niederkrüchten op ca. 2 km van de staatsgrens, zie Fig. 3.1, *locatie WEB NIE 03*

De volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste kenmerken van de NIE 03-website en geeft aan of deze is geclassificeerd als WEB

Regio	Nie03 zei:
Gebied ha	1
Bestaande WEB (windenergiesector)	Ja
Bestaande WEVB (Prioriteitsgebied Windenergie) (RPD))	N
FNP Windenergiegebied (wettelijk bestemmingsplan)	N
§34 LPIG FNP-W.-FI. in procedures	Ja
AFA (Algemene Open Ruimten en Landbouwgebieden (RPD))	Ja
Bosgebied	N
BSLE (Landschapsbescherming en Landschapsrecreatie (RPD))	Ja
BGG (Grondwater en Water Beschermingsgebied (RPD))	N
ÜSB (Overstromingsgebied (RPD);)	N
BSAB (Gebied voor de bescherming en exploitatie van minerale hulpbronnen nabij het oppervlak (RPD))	N
Exploratatiegebied voor BSAB	N
Aanvullende opmerkingen:	
In delen van het gebied kan de bestrating (en aangrenzende bodemveranderingen) worden vastgelegd door eerder militair gebruik.	
Geplant als WEB	Ja

Hieruit kan worden geconcludeerd dat het gebied NIE 03 grenst aan een VSG en valt onder de BSLE (landschapsbescherming), maar toch is aangewezen als WEB in de RPD. Uit de nadere specificatie blijkt dat het eerdere militaire gebruik en de urgentie en het belang van de uitbreiding van windturbines het doorslaggevend argument zijn voor de kwalificatie van NIE 03 als WEB. Dit betekent dat je het gewenste doel opgeeft en vervolgens de criteria aanpast.

Over het algemeen geldt voor de VSG als beperkt gebied een algemene buffer van 75 m of 375 m.

In de tekst van de memorie van toelichting op pagina's 62 en 63 wordt niet duidelijk waarom hier voor 75 m is gekozen.

De buffer rond de VSG op de WEB op de verharde voormalige start- en landingsbaan en de geasfalteerde voormalige twee oost-west taxibanen op de voormalige militaire luchthaven in Niederkrüchten worden echter weggelaten (met uitzondering van gebieden in de VSG, dus niet in de buffer).

De regeling voor delen van het voormalige militaire vliegveld heeft als achtergrond dat ook grotere gebieden die al geasfalteerd zijn, bruikbaar moeten worden gemaakt voor de energietransitie, als dat gerechtvaardigd is – onder meer om de druk te verminderen om andere, niet-vervuilde gebieden aan te wijzen. Om deze reden wordt de algemene buffer van 75 m niet toegepast op WEB's op de relevante gesloten militaire saneringsgebieden in Niederkrüchten die in het criterium worden genoemd (rotoren kunnen randgebieden overlappen). Uitsluitingen in de FP-wijzigingsprocedure vanwege lokale, technisch tegenstrijdige aspecten van individuele gevallen en Natura 2000-beoordelingen zijn echter nog steeds mogelijk.

Deze verordening is echter niet van toepassing op overeenkomstige verharde gebieden binnen de VSG, omdat deze kerngebieden van de vogelbescherming een groter gewicht hebben in ruimtelijke ordeningsoverwegingen met betrekking tot de vogelbescherming.

Wij zijn het niet eens met deze redenering, omdat

- Wij kunnen niet instemmen met het argument dat Elmpt moet worden uitgesloten van de niet-verontreinigde gebieden. De belangrijkste natuurgebieden in de regio (Elmpter Wald, Schwalmbruch en de Meinweg) zijn nog niet "voorvervuild". Als we hier nu windturbines plaatsen, zal dit ook het geval zijn.
- Direct ten westen van de voormalige start- en landingsbaan ligt het Elmpt National Natural Heritage Site, dat door de bouw van windturbines flink aan kwaliteit zal inboeten.
- De bufferzone rond de VSG moet niet 75 m of 375 m zijn, maar 2800 m. Op dit punt zijn wij het eens met het standpunt van de natuurbeschermingsorganisaties, die een afstand tot de vogelreservaten eisen van 10 keer de hoogte van de turbines, maar minstens 1.200 m. De mogelijke planhoogtes zijn tegenwoordig ca. 280 m, dus de afstand tot de VSG zou 2.800 m moeten zijn. Deze beoordeling wordt ook ondersteund door het verkennende document over het regionale plan van Keulen, dat voor de Natura 2000-milieueffectbeoordeling van de VSG uitgaat van aanzienlijke milieueffecten binnen een straal van maximaal 3 000 m.

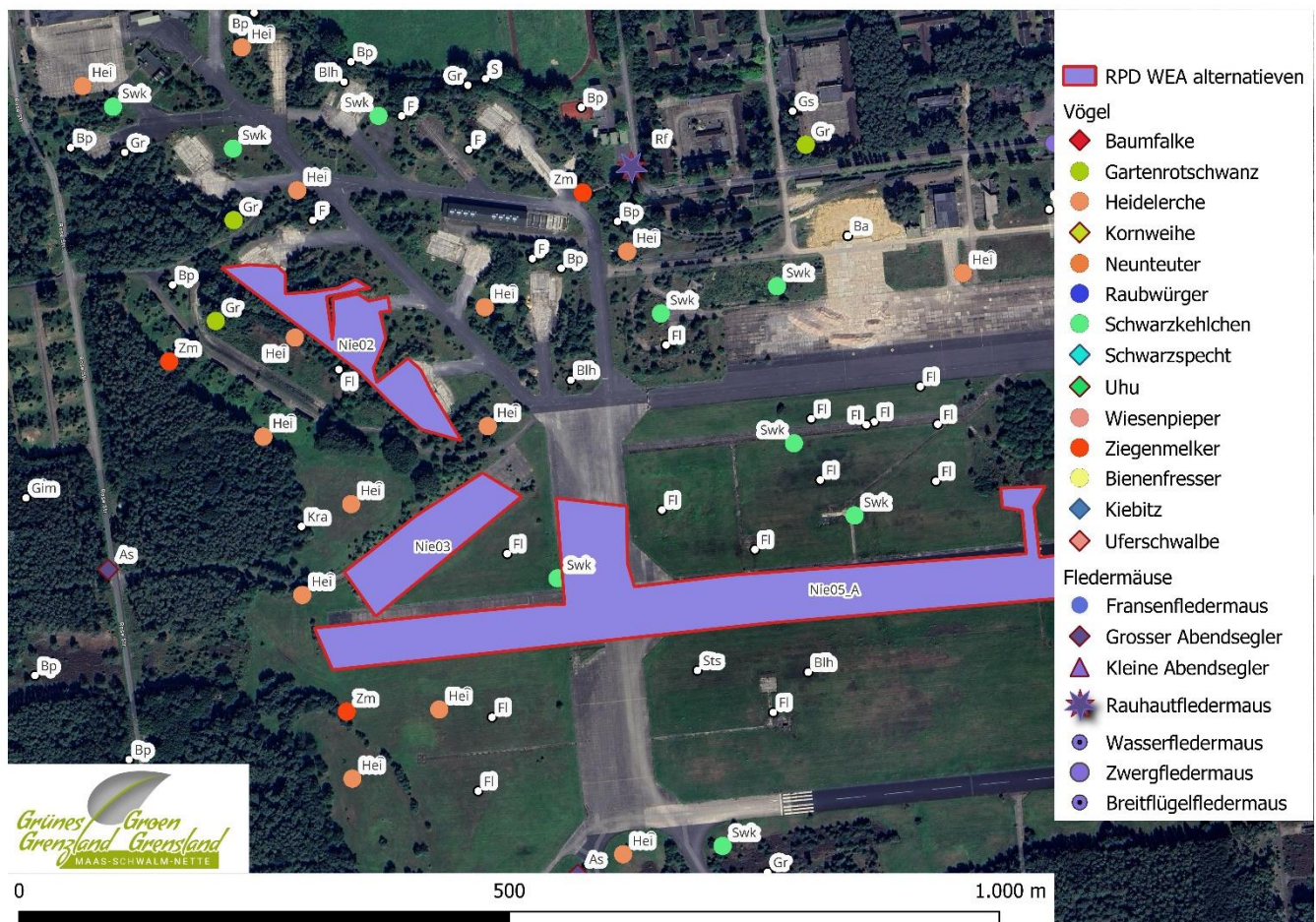
Alleen al om bovenstaande reden moet WEB Nie03 worden geschrapt.

3.2. Natura 2000-effectbeoordelingen, bijlage 4 bij het milieuraapport, bijlage B

De afstand tussen het plangebied NIE 03 en het vogelreservaat is slechts 60 m aan de westgrens van het plangebied. Net als NIE 02 wordt het gebied gekenmerkt door een complex van halfopen houten gebouwen en voedselarme groene ruimten, evenals verharde gebieden van voormalig militair gebruik (parkeerplaatsen voor vliegtuigen).

In het milieuraapport wordt gesteld dat bouw- en exploitatieeffecten in de vorm van angstaanjagende effecten en aanrijdingsgerelateerde schade, alsmede barrière-effecten de instandhoudingsdoelstelling van de VSG aanzienlijk aantasten. Voor de nachtzwaluw, de boomvalk en de wespendief is dit niet met zekerheid uit te sluiten.

Daarom wordt beoordeeld of het project verenigbaar is met de instandhoudingsdoelstelling(en). Om de bovengenoemde compatibiliteitstest te kunnen beoordelen, heeft Groen Grensland de waarnemingen van Lange (2018), Sommerhage (2020) en Smeets (2023) in kaart gebracht (zie afb. 3.2).

Figuur 3.2. Broedvogels en vleermuizen volgens Lange (2018), Sommerhage (2020) en Smeets (2023)
Broedvogels, In de legenda worden alleen de soorten vermeld die van gemeenschapsbelang zijn voor de
VSG Schwalm-Nette Platte met Grenzwald en Meinweg: Zm (nachtswaluw), Kw (Kornweihe), Bf (Baumfalke/
Boomvalk), Hei (Heidelerche/Boomleeuwerik), Ssp (zwarte specht), Rw (grauwe klauwier). Vleermuizen: Zfl

(Zwergfliedermaus/Gewone dwergvleermuis), As (Rosse vleermuis), Rf (Ruige dwergvleermuis) en Wfl (Watervleermuis/ Watervleermuis)

Op deze kaarten is te zien dat de nachtzwaluw en de boomvalk (zie Fig. 3.2) voorkomen en dat ook de boomleeuwerik en de roodrugklauwier alsmede een aantal voor de planning relevante vleermuissoorten hier te vinden zijn.

Geconcludeerd wordt dat significante negatieve gevolgen voor de soorten van het vogelbeschermingsgebied die onder de instandhoudingsdoelstelling vallen, kunnen worden uitgesloten, mits maatregelen worden genomen om de schade te voorkomen en te beperken.

Wij zijn het niet eens met deze conclusie en wel om de volgende redenen:

- Bij de raming van de cumulatieve effecten met andere projecten of plangebieden (in het bijzonder NIE 02, NIE 03, NIE 05-A, NIE 06), is de realisatie van het bedrijventerrein Javelin Park niet inbegrepen. De gehele WEB NIE 03 grenst direct aan het gebied dat is gereserveerd voor de uitvoering van natuurbeschermingsmaatregelen tijdens de aanleg van het genoemde bedrijventerrein.
- Het **wolvenplateau** (zie figuren 3.3 en 3.4 a,b) heeft een belangrijke regionale functie als rust- en foerageergebied voor overwinterende ganzen tijdens het winterseizoen. Met name kolganzen en toendrarietganzen worden regelmatig in grote aantallen in het gebied aangetroffen, met name kolganzen en toendraganzen.

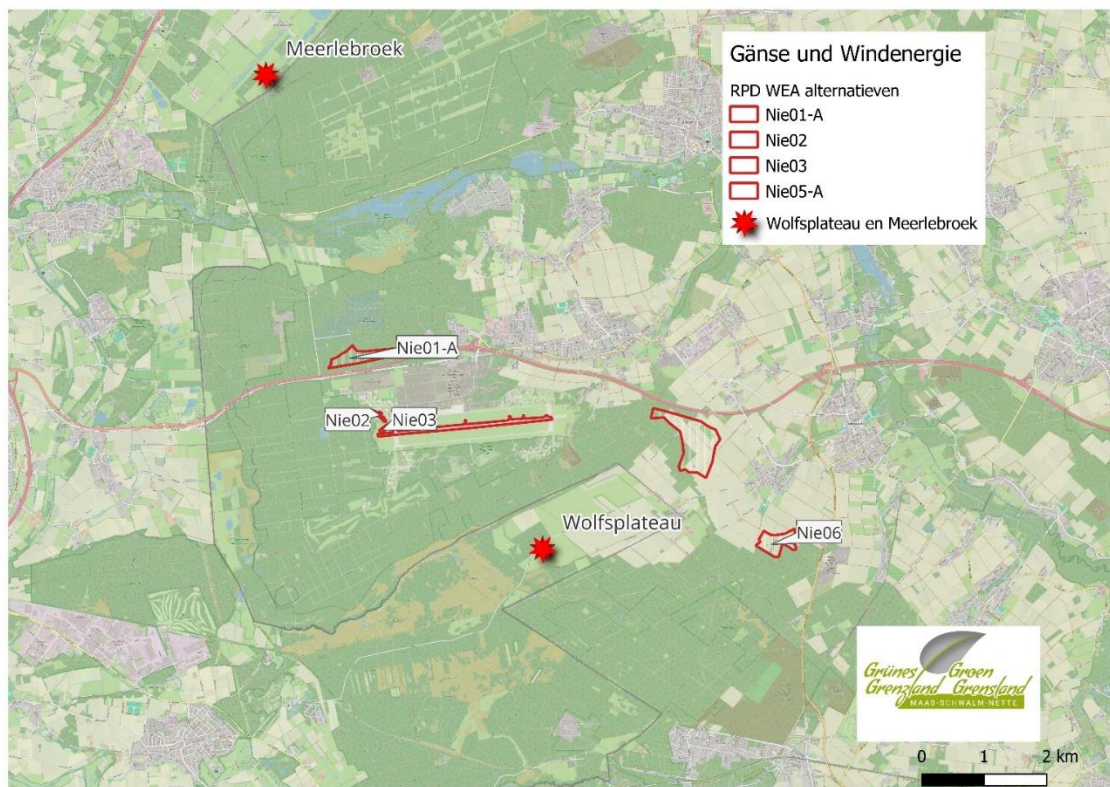
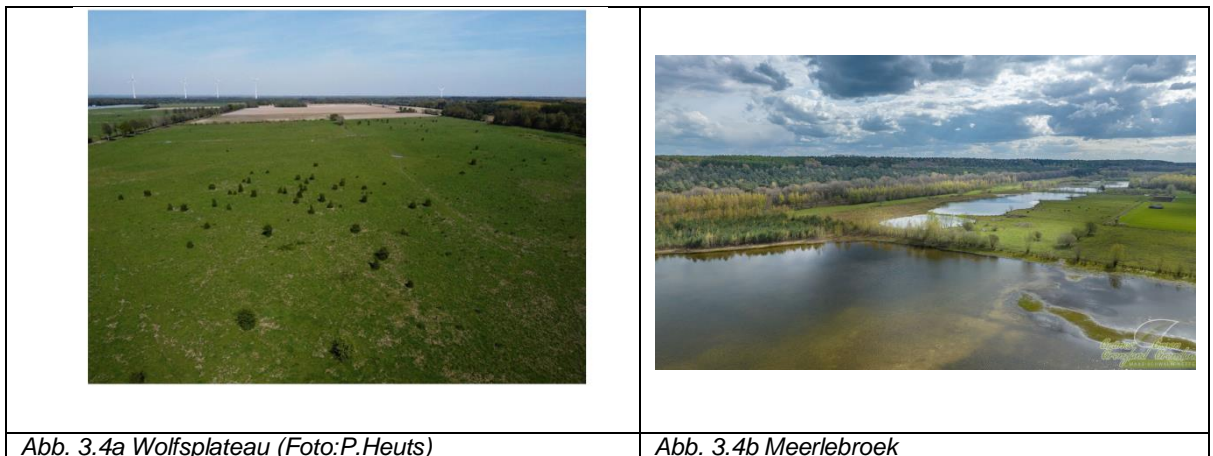

Fig. 3.3. Ligging van Wolfsplateau en Meerlebroek ten opzichte van de WEB alternatieven

In elk seizoen leeft regelmatig meer dan 75% van de regionale winterpopulatie kolganzen in dit gebied, en in het geval van de toendraboongans kan deze aanwezigheid oplopen tot 100%. Bron: STICHTING KOEKELOERE, Ecosummit op 25 november 2023). Op piekdagen, meestal rond de jaarwisseling, zijn er elk seizoen 2000-4000 ganzen op hetzelfde moment in het gebied aanwezig. Deze windgevoelige ganzen behoren tot een grote overwinteringsgroep die het gebied van de Maasplassen en het Meerlebroek, de Lüsekamp en de Niederkrüchten omvat, evenals het noordelijke deel van het Roerdal. Tussen het Wolfsplateau en de bovengenoemde gebieden bevindt zich een dagelijkse trekplaats.

Het mag duidelijk zijn dat het bereiken van het wolvenplateau voor de ganzen uit de noordelijker gelegen gebieden, zoals het Meerlebroek, via de windturbines in NIE 01_A, maar ook NIE 02, NIE 03 en NIE 05_A een gevaarlijke onderneming zal zijn met grote aanvaringsrisico's..

- Er zijn geen aanwijzingen dat de opgesomde mitigerende maatregelen ook daadwerkelijk in de vergunningen zullen worden opgenomen (redelijkheidsdrempel). Het is daarom niet juist om aan te nemen dat er geen significante milieueffecten zullen zijn. Erkend wordt echter dat, vanwege de ligging van het web tussen verschillende subhabitats van de VSG, het creëren van aantrekkelijke alternatieve foerageerhabitats en het verminderen van de aantrekkelijkheid van habitats, bijvoorbeeld in het broedgebied van de boomvalk en de wespandief, op zichzelf waarschijnlijk niet voldoende effectief is, zodat verdere maatregelen zoals fenologische stillegging van de windturbines noodzakelijk blijven. U vraagt zich misschien af of het vanuit het oogpunt van zuinig

ruimtegebruik wenselijk is om windturbines stil te leggen bij reguliere shutdowns.

- De grauwe klauwier en de boomleeuwerik zijn niet meegenomen in de evaluatie. Uit de door Waardenburg (2023) uitgevoerde risicoanalyse windenergie op het naastgelegen plateau van de Meinweg blijkt dat aanzienlijke gevolgen voor de boomleeuwerik niet kunnen worden uitgesloten en dat de ontwikkeling en het gebruik van het leefgebied van de roodrugklauwier wordt aangetast en verloren gaat.

Conclusie

Significante negatieve effecten op de soorten van het vogelbeschermingsgebied die onder de instandhoudingsdoelstelling vallen, kunnen in NIE03 niet worden uitgesloten, voornamelijk omdat niet kan worden voldaan aan de voorwaarde dat de maatregelen ter voorkoming en beperking van de schade worden uitgevoerd.

3.3. Beoordeling van de geschiktheid als acceleratiegebied, aanhangsel 4 - Milieutechnische Anh_C

Concluderend dat Nie03 niet voldoet aan de criteria voor classificatie als acceleratiebereik, zijn we omdat wordt vastgesteld dat aanzienlijke milieueffecten op de componenten kunnen worden verwacht:

- Gezondheid van de mens (herstelcriterium) (2.02)
- Dieren / planten (Criterion Habitat Network (2.10)

Wij zijn van mening dat op basis van inhoudelijke overwegingen ook de volgende criteria moeten worden toegevoegd:

FFH / Vogelreservaten (2.05)

Zie 3.2, Milieueffecten kunnen niet worden uitgesloten.

Voor het project relevante soorten (dieren, planten) (2.07)

Zie 3.2. Milieueffecten kunnen derhalve niet worden uitgesloten.

Landschap (2.20)

Vaststaat dat het gebied een landschapsbeeldeenheid LBE-I-024-W1 (bijzonder belang) is en geen landschapsbeeldeenheid van uitstekende kwaliteit en dat er daarom geen significante milieueffecten worden verwacht.

Een dergelijke benadering van het landschap doet geen recht aan de werkelijkheid. De windturbines krijgen een visueel ruimtelijk uiterlijk dat zich uitstrekt tot ver in de FFH-gebieden Schwalmbruch en Meinweg. Dit blijkt ook uit de MER die in 2020 is opgesteld voor de geplande windturbines op het voormalige vliegveld, zie figuur 3.5. De Elmpter Schwalmbruch wordt hoog gewaardeerd en ligt binnen de invloedssfeer van de windturbines. Dit geldt ook voor het Nationaal Park Meinweg op Nederlands grondgebied, waarvan het landschap door een gebrek aan gegevens niet correct is weergegeven.

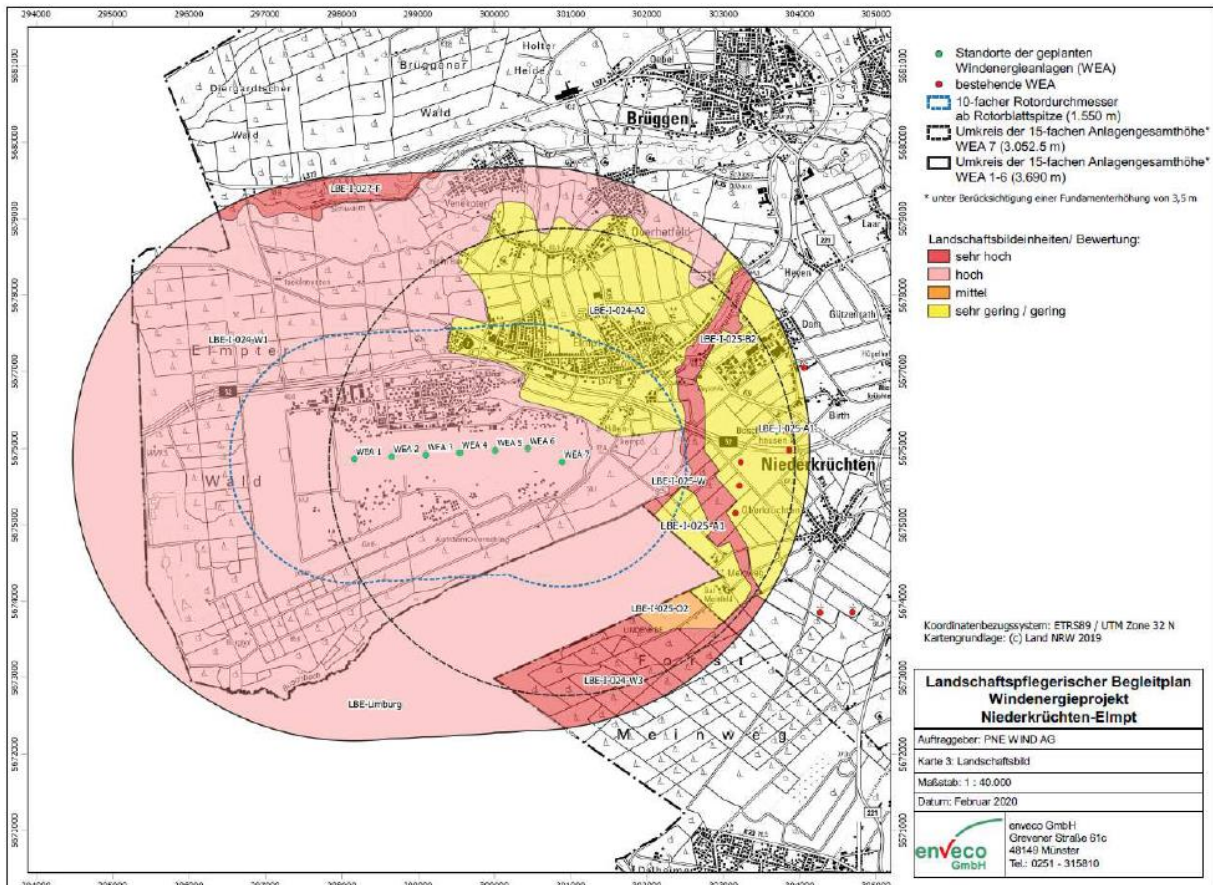

Fig. 3.5. Landschaftsaansicht (Bron: enveco GmbH, 2020, EIA 7 Elmpt windturbines, PNE WIND AG)

In het MER staat dat grote gesloten en belangrijke landschapseenheden zich bevinden in het noorden en oosten van het district Kleve en in het westen van het district Viersen. Dit geldt met name voor de groene grensstreek in het hart van het grenspark Maas-Schwalm-Nette met Brachter Wald, Schwalmthal, Elmpter Wald en Meinweg. Als op basis van de criteria wordt vastgesteld dat er geen significante effecten op het landschap zijn, moet men zich afvragen of de criteria passend zijn. De windturbines zullen de nog vrije horizonten, die een kernkwaliteit vertegenwoordigen voor de genoemde gebieden, ernstig aantasten.

Geschiktheid als acceleratiebereik (5)

Wij zijn het ermee eens dat het gebied Nie03 niet geschikt is als versnellingsgebied op basis van de criteria 2.02 en 2.10. Inhoudelijk moeten hier echter 2.05, 2.07 en 2.20 aan worden toegevoegd.

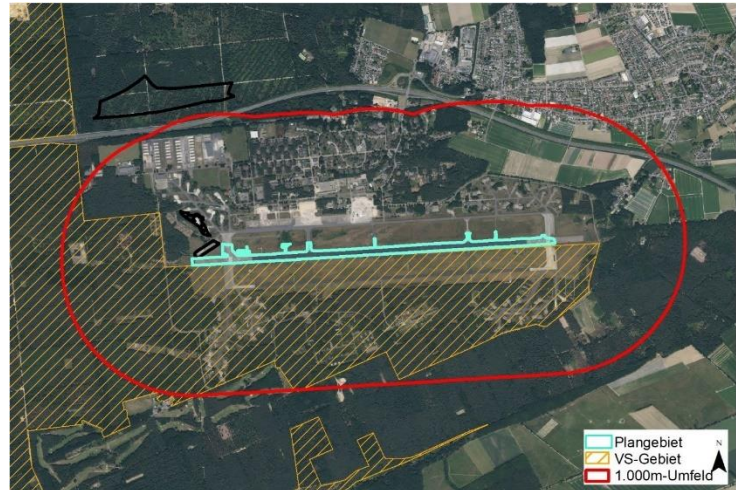
4 NOOIT 05_A

Hieronder gaan we eerst in op de rechtvaardiging van de betreffende locatie. Vervolgens zullen we kijken naar de Natura 2000-effectbeoordeling en ten slotte zullen we de procedure voor het creëren van een versnellingsgebied herzien.

4.1 Motivering, bijlage 3

Nie05_A bevindt zich in het Elmpfbos op het voormalige Elmpfbos direct naast de VSG in de gemeente Niederkrüchten op ongeveer 2 km van de staatsgrens, zie Fig. 4.1, locatie WEB Nie05_A

De volgende tabel geeft een overzicht van de belangrijkste kenmerken van de website Nie05_A en geeft aan of deze is geclassificeerd als WEB

Regio	Nie05_A
Gebied ha	17
Bestaande WEB (windenergiesector)	T
Bestaande WEVB (Prioriteitsgebied Windenergie (RPD))	N
FNP Windenergiegebied (wettelijk bestemmingsplan)	N
§34 LPIG FNP-W.-FI. in procedures	T
AFA (Algemene Open Ruimten en Landbouwgebieden (RPD))	Ja
Bosgebied	N
BSLE (Landschapsbescherming en Landschapsrecreatie (RPD))	Ja
BGG (Grondwater en Water Beschermingsgebied (RPD))	N
USB (Overstromingsgebied (RPD);)	N
BSAB (Gebied voor de bescherming en exploitatie van minerale hulpbronnen nabij het oppervlak (RPD))	N
Exploratieggebied voor BSAB	N
Aanvullende opmerkingen:	
De voormalige start- en landingsbaan is geasfalteerd, maar ligt in een netwerk van zeer belangrijke biotopen, dat bestaat uit schaars grasland	
Geplant als WEB	Ja

Hieruit kan worden geconcludeerd dat het gebied weliswaar direct grenst aan een VSG (0 m afstand) en onder de BSLE (landschapsbescherming) valt, maar dat het in de RPD nog steeds Nie05_A wordt aangeduid als WEB. Uit de nadere memorie van toelichting blijkt dat het inderdaad niet gaat om de inhoudelijke overwegingen, maar om het eerdere militaire gebruik en de urgentie en het belang van de uitbreiding van windturbines. Dat betekent dat we de selectiecriteria blijven aanpassen tot we zo'n onmogelijk doel als de bouw van windturbines naast het vogelreservaat kunnen bereiken.

Over het algemeen geldt voor de VSG als beperkt gebied een algemene buffer van 75 m of 375 m.

In de tekst van de memorie van toelichting op pagina's 62 en 63 wordt niet duidelijk waarom hier voor 75 m is gekozen.

De buffers rond de VSG op de WEB op de verharde voormalige start- en landingsbaan en de geasfalteerde voormalige twee oost-west taxibanen op de voormalige militaire luchthaven in Niederkrüchten worden echter weggelaten (met uitzondering van gebieden in de VSG, dus niet in de buffer).

De regeling voor delen van het voormalige militaire vliegveld heeft als achtergrond dat ook grotere gebieden die al geasfalteerd zijn, bruikbaar moeten worden gemaakt voor de energietransitie, als dat gerechtvaardigd is – onder meer om de druk te verminderen om andere, niet-vervuilde gebieden aan te wijzen. Om deze reden wordt de algemene buffer van 75 m niet toegepast op WEB's op de relevante gesloten militaire rehabilitatiegebieden in Niederkrüchten die in het criterium worden genoemd (de rotoren kunnen de randgebieden overlappen). Uitsluitingen in de FP-wijzigingsprocedure vanwege lokale, technisch tegenstrijdige aspecten van individuele gevallen en Natura 2000-beoordelingen zijn echter nog steeds mogelijk. Deze verordening is echter niet van toepassing op overeenkomstige verharde gebieden binnen de VSG, omdat deze kerngebieden van vogelbescherming een groter gewicht hebben in ruimtelijke overwegingen in verband met vogelbescherming.

Wij zijn het niet eens met deze redenering, omdat

- Wij kunnen niet instemmen met het argument van de onbelaste gebieden om een uitzondering te maken voor Elmpt. De belangrijkste natuurgebieden in de regio (Elmpter Schwalmbruch en de Meinweg) zijn nog niet "voorvervuild". Als we hier nu windturbines plaatsen, zal dit ook het geval zijn.
- Het gebied waarin Nie05_A zich bevindt, moet om ecologische redenen ook worden geclassificeerd als een VSG
- Direct ten westen van de voormalige start- en landingsbaan ligt het Elmpt National Natural Heritage Site, dat door de bouw van windturbines flink aan kwaliteit zal inboeten.
- De bufferzone rond de VSG moet niet 75 m of 375 m zijn, maar 2800 m. Op dit punt zijn wij het eens met het standpunt van de natuurbeschermingsorganisaties, die een afstand tot de vogelreservaten eisen van 10 keer de hoogte van de turbines, maar minstens 1.200 m. De mogelijke planhoogtes zijn tegenwoordig ca. 280 m, dus de afstand tot de VSG zou 2.800 m moeten zijn. Deze beoordeling wordt ook ondersteund door het verkennende document over het regionale plan van Keulen, dat voor de Natura 2000-milieueffectbeoordeling van de VSG uitgaat van

aanzienlijke milieueffecten binnen een straal van maximaal 3 000 m.

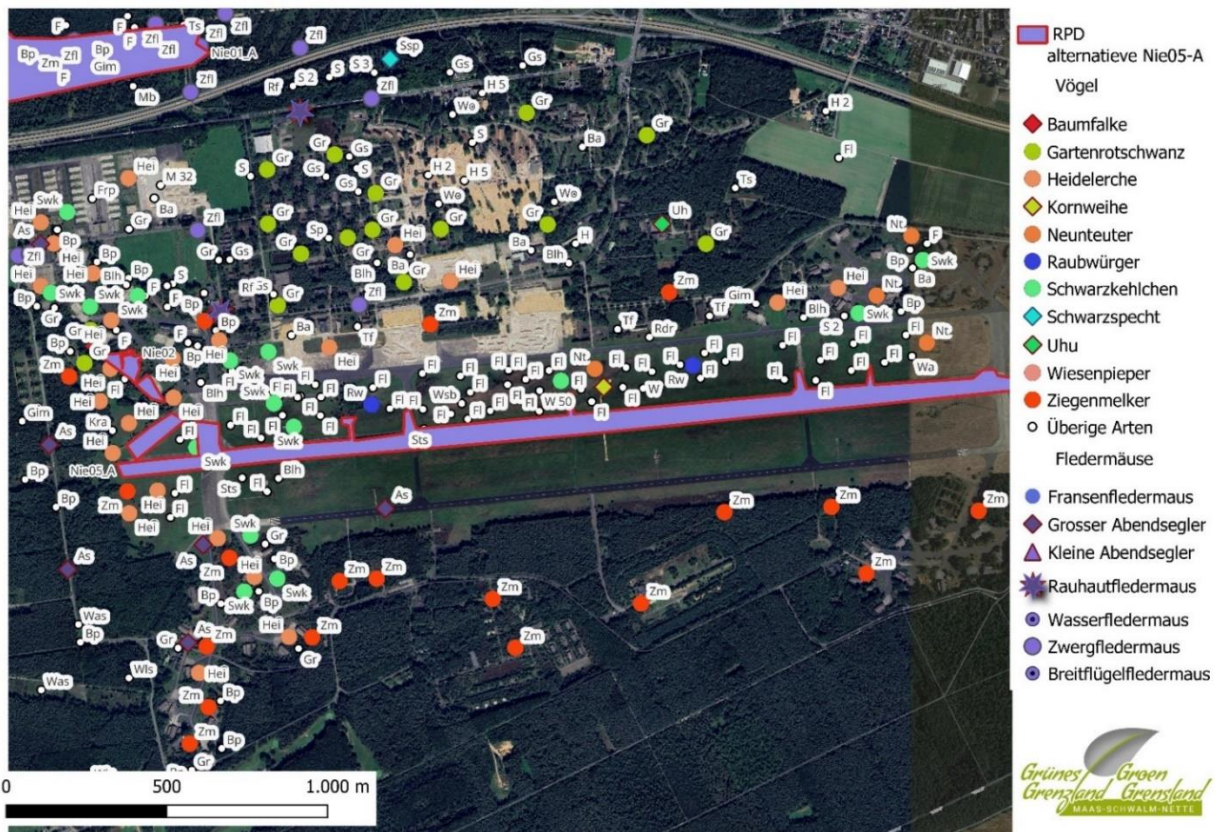
Alleen al om bovenstaande redenen mag de WEB nooit 05_A worden geschrapt.

4.2. Natura 2000-effectbeoordelingen, bijlage 4 bij het milieuraapport, bijlage B

De afstand tussen het plangebied Nie05_A en de vogelopvang is aan de zuidzijde over de gehele breedte 0 m (zeg maar nul meter). Direct grenzend aan de start- en landingsbaan, of rondom de start- en landingsbaan, liggen heidevelden, droge graslanden en struikgraslanden, in het zuiden met een overgang naar de rand van het Elmpterbos.

In het milieuraapport wordt gesteld dat bouw- en exploitatieeffecten in de vorm van schrikeffecten en aanvaringsgerelateerde schade, evenals barrière-effecten die de instandhoudingsdoelstelling van de VSG aanzienlijk aantasten

Voor de nachtzwaluw, de boomvalk en de wespendif is dit niet met zekerheid uit te sluiten. Daarom wordt beoordeeld of het project verenigbaar is met de instandhoudingsdoelstelling(en). Voor de beoordeling van bovenstaande compatibiliteitstest heeft Groen Grensland de waarnemingen van Lange (2018), Sommerhage (2020) en Smeets (2023) in kaart gebracht, zie figuur 4.2.

Figuur 4.2. Broedvogels en vleermuizen volgens Lange (2018), Sommerhage (2020) en Smeets (2023)
Broedvogels, De legende vermeldt alleen die soorten die van gemeenschapsbelang zijn voor de VSG
Schwalm-Nette Platte met Grenzwald en Meinweg: Zm (nachtswaluw), blauwe kiekendief (Kw), Bf
(boomvalk), Hei (boomleeuwerik), Ssp (zwarte specht). Vleermuizen: Zfl (Kleine Seringenmuis), Noctule (As),
Rf (Ruw Naakt) en WFL (Watervleermuis)

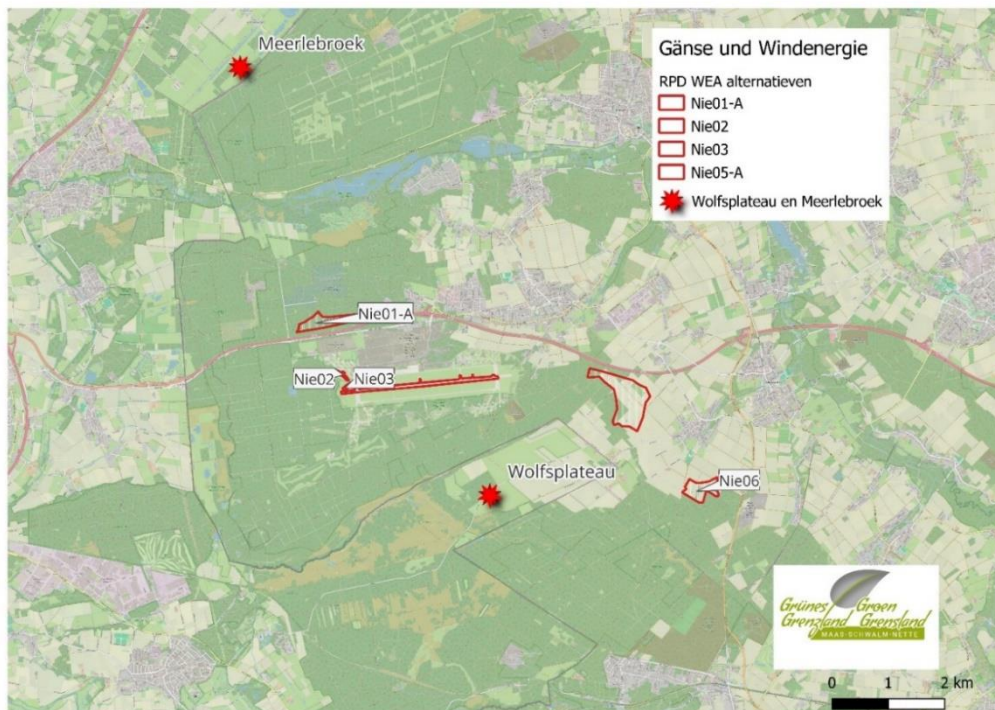
Opgemerkt moet worden dat het zuidelijke deel alleen is onderzocht op het voorkomen van de nachtzwaluw.

Op deze kaarten is te zien dat hier de nachtzwaluw en de boomvalk te vinden zijn, zoals te zien is in figuur 4.2, en dat de boomleeuwrik, de oehoe en de grauwe klauwier en een aantal planrelevante vleermuissoorten hier te vinden zijn. De blauwe kiekendief en de grauwe klauwier zijn ook waargenomen als wintergasten.

Geconcludeerd wordt dat significante negatieve gevolgen voor de soorten van het vogelbeschermingsgebied die onder de instandhoudingsdoelstelling vallen, kunnen worden uitgesloten, mits de maatregelen worden genomen om de schade te voorkomen en te beperken.

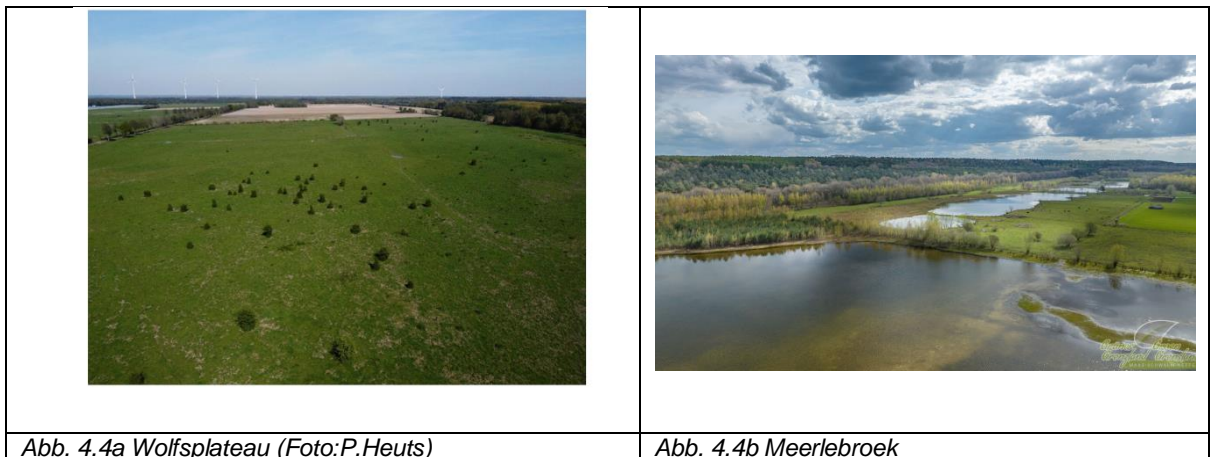
Wij zijn het niet eens met deze conclusie en wel om de volgende redenen:

- Bij het inschatten van de cumulatieve effecten met andere projecten of plangebieden (met name Nie02, Nie03, Nie05-A, Nie06) wordt de realisatie van het bedrijventerrein Javelin Park niet gepland. Het gehele WEB Nie05_A is gelegen op korte afstand van het gebied dat is gereserveerd voor de uitvoering van natuurbeschermende maatregelen voor de aanleg van voornoemd bedrijventerrein.
- Het **wolvenplateau** (zie figuren 4.3 en 4.4 a,b) heeft een belangrijke regionale functie als rust- en foerageergebied voor overwinterende ganzen tijdens het winterseizoen. Met name kolganzen en toendrarietganzen worden regelmatig in grote aantallen in het gebied aangetroffen, met name kolganzen en toendraboonganzen.

Figuur 4.3. Ligging van Wolfenplateau en Meerlebroek ten opzichte van de WEB alternatieven

In elk seizoen leeft regelmatig meer dan 75% van de regionale winterpopulatie kolganzen in dit gebied, en in het geval van de toendraboongans kan deze aanwezigheid oplopen tot 100%. Bron: STICHTING KOEKELOERE, Ecosummit op 25 november 2023). Op piekdagen, meestal rond de jaarwisseling, zijn er elk seizoen 2000-4000 ganzen op hetzelfde moment in het gebied aanwezig. Deze windgevoelige ganzen behoren tot een grote overwinteringsgroep die het gebied van de Maasplassen en het Meerlebroek, de Lüsekamp en de Niederkrüchten omvat, evenals het noordelijke deel van het Roerdal. Tussen het Wolfsplateau en de bovengenoemde gebieden bevindt zich een dagelijkse trekplaats.

Het mag duidelijk zijn dat het bereiken van het wolvenplateau een gevaarlijke onderneming zal zijn met grote aanvaringsrisico's voor de ganzen uit de noordelijker gelegen gebieden, zoals het Meerlebroek door de windturbines in Nie01_A, maar ook Nie02, Nie03 en Nie05_A.

- Er zijn geen aanwijzingen dat de opgesomde mitigerende maatregelen ook daadwerkelijk in de vergunningen zullen worden opgenomen (redelijkheidsdrempel). Het is daarom niet juist om aan te nemen dat er geen significante milieueffecten zullen zijn. Erkend wordt echter dat, vanwege de ligging van het web tussen verschillende subhabitats van de VSG, het creëren van aantrekkelijke alternatieve foerageerhabitats en het verminderen van de aantrekkelijkheid van habitats, bijvoorbeeld in het broedgebied van de boomvalk en de wespandief, op zichzelf waarschijnlijk niet voldoende effectief is, zodat verdere maatregelen zoals fenologische stillegging van de windturbines noodzakelijk blijven. U vraagt zich misschien af of het vanuit het oogpunt van zuinig ruimtegebruik wenselijk is om windturbines stil te leggen bij reguliere shutdowns.

- De grauwe klauwier, de boomleeuwerik en de oehoe zijn niet meegenomen in de evaluatie. Uit de door Waardenburg (2023) uitgevoerde risicoanalyse windenergie op het naastgelegen plateau van de Meinweg blijkt dat aanzienlijke gevolgen voor de boomleeuwerik niet kunnen worden uitgesloten en dat de ontwikkeling en het gebruik van het leefgebied van de roodrugklauwier wordt aangetast en verloren gaat.

Conclusie

In de Nie05_A kan niet worden uitgesloten dat er aanzienlijke negatieve gevolgen zijn voor de soorten van het vogelbeschermingsgebied dat onder de instandhoudingsdoelstelling valt, met name omdat niet kan worden voldaan aan de voorwaarde dat de maatregelen ter voorkoming en beperking van de schade worden uitgevoerd.

4.3. Beoordeling van de geschiktheid als versnellingsgebied, aanhangsel 4 - Milieutechnische Anh_C

Als we concluderen dat Nie05_A niet voldoet aan de criteria om in aanmerking te komen als acceleratiegebied, zijn we dat omdat blijkt dat aanzienlijke milieueffecten op de componenten kunnen worden verwacht:

- Gezondheid van de mens (herstelcriterium) (2.02)
- Dieren / planten (Criterion Habitat Network (2.10)

Wij zijn van mening dat op basis van inhoudelijke overwegingen ook de volgende criteria moeten worden toegevoegd:

FFH / Vogelreservaten (2.05)

zie 4.2, Milieueffecten kunnen niet worden uitgesloten.

Voor het project relevante soorten (dieren, planten) (2.07)

Zie 4.2, milieueffecten kunnen daarom niet worden uitgesloten.

Landschap (2.20)

Vaststaat dat het gebied een landschapsbeeldeenheid LBE-I-024-W1 (bijzonder belang) is en geen landschapsbeeldeenheid van uitstekende kwaliteit en dat er daarom geen significante milieueffecten worden verwacht.

Een dergelijke benadering van het landschap doet geen recht aan de werkelijkheid. De windturbines krijgen een visueel ruimtelijk uiterlijk dat zich uitstrekt tot ver in de FFH-gebieden Schwalmbruch en Meinweg. Dit blijkt ook uit de MER die in 2020 is opgesteld

voor de geplande windturbines op de voormalige luchthaven, zie figuur 4.5. De Elmpter Schwalmbruch wordt hoog gewaardeerd en ligt binnen de invloedssfeer van de windturbines. Dit geldt ook voor het Nationaal Park Meinweg op Nederlands grondgebied, waarvan het landschap door een gebrek aan gegevens niet correct is weergegeven.

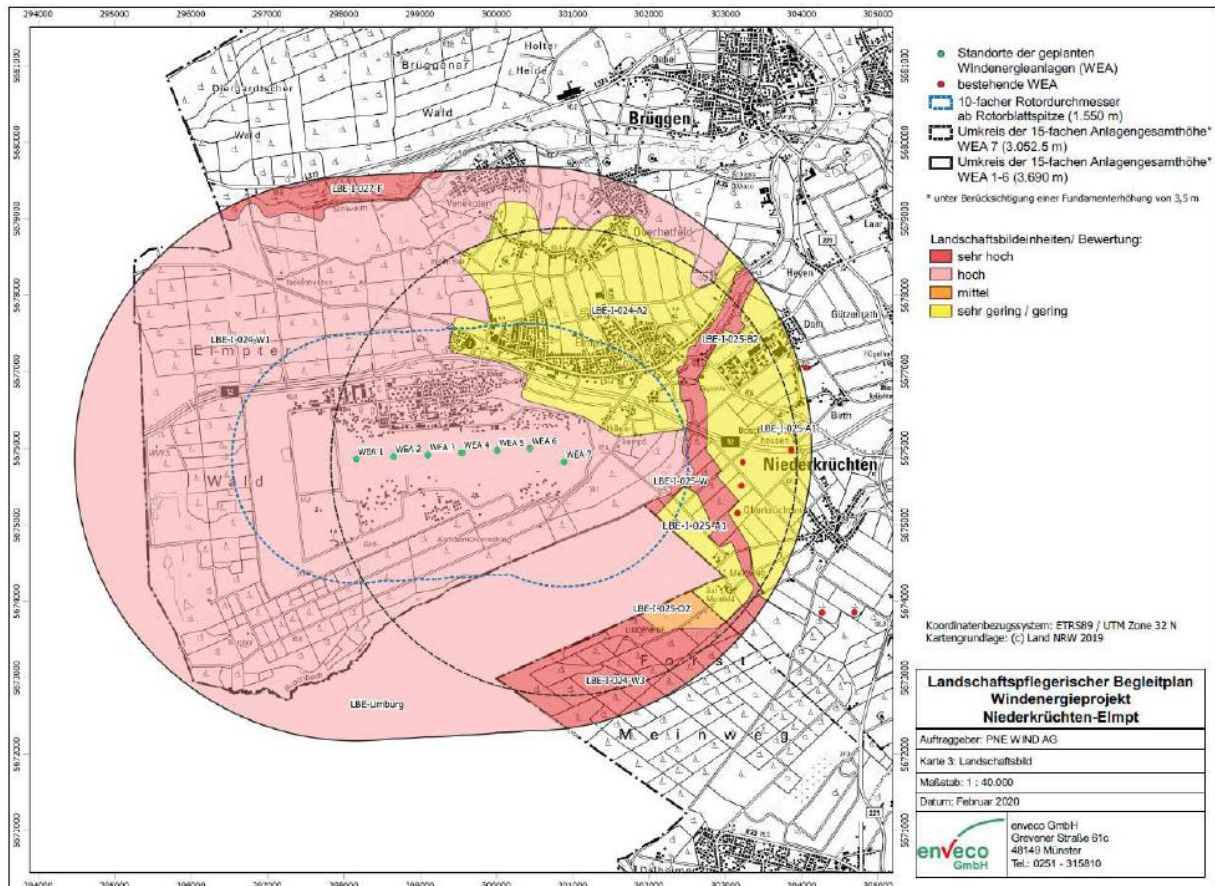

Fig. 4.5. Landschapsaanzicht (Bron: enveco GmbH, 2020, EIA 7 Elmpt windturbines, PNE WIND AG)

In het MER staat dat grote gesloten en belangrijke landschapseenheden zich bevinden in het noorden en oosten van het district Kleve en in het westen van het district Viersen. Dit geldt met name voor de groene grensstreek in het hart van het grenspark Maas-Swalm-Nette met Brachter Wald, Schwalmthal, Elmpt Wald en Meinweg. Als op basis van de criteria wordt vastgesteld dat er geen significante effecten op het landschap zijn, moet men zich afvragen of de criteria passend zijn. De windturbines zullen de nog vrije horizonten, die een kernkwaliteit vertegenwoordigen voor de genoemde gebieden, ernstig aantasten.

Geschiktheid als acceleratiebereik (5)

Wij zijn het ermee eens dat het gebied op basis van de criteria 2.02 en 2.10 Nie05_A niet geschikt is als versnellingsgebied, maar dat hier op basis van de inhoud 2.05, 2.07 en 2.20 moeten worden toegevoegd.

5. Literatuur

Bureau Waardenburg ,2023, Vervolg ecologische risicoanalyse windenergie
Meinwegplateau. Gemeente Roerdalen

Enveco GmbH, 2020, MER-rapport, voor zeven geplande windturbines
Niederkrüchten-Elmpt. PNE Wind AG

Planbureau Lange, 2018, resultaten van onderzoeken naar soortenbescherming
op het inhoudelijke deelbestemmingsplan "windenergie" van de gemeente Niederkrüchten.
Bedoeld Niederkrüchten

Smeets Landschapsarchitecten, 2023, 61e wijziging van het wettelijk bestemmingsplan
"Elmpt Militaire Gronden". BIJDRAGE VAN DESKUNDIGEN OP HET GEBIED VAN
SOORTENBESCHERMING. Gemeente Niederkrüchten.

RICHARZ, K., 2022, Windturbines in "Grimm's Sprookjesbos" – een bioloog legt de
gevolgen van de turbines voor onze bossen uit. Ster

Sommerhage, M., 2020, Opname van de nachtzwaluw (*Caprimulgus europaeus*) –
populatie bij Niederkrüchten – Elmpt in 2020 op het voormalige militaire terrein
van de Britse patrouilletroepen (Javelin Barracks) in het district Viersen (Noordrijn-
Westfalen)
tegen de achtergrond van een windenergieproject. Kanton Viersen

STICHTING KOEKELOERE, 2023, Het Wolfsplateau als overwinteringsgebied voor
ganzen. Ecotop am 25 November 2023